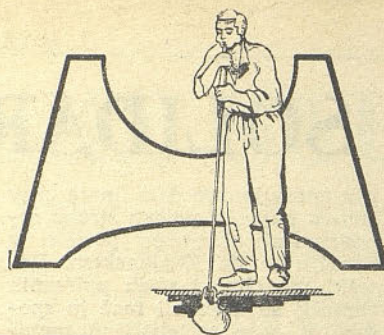

Steklar

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASSTNIK

Leto XIII.

Hrastnik, 10. 8. 1977

Št. 8-9

Uredniški odbor: Matija Koritnik, Sihur Erna, Tržan Vera, Rudi Kirhmajer, Viktor Racki, Adi Zaletel, Jože Gerhard, Premec Jože, Bezgovšek Anton. Odbor za informacije: Savič Momir, predsednik, Vidovič Franc, Marcen Alojz, Korbar Heda, Dremel Karl, Gornik Slavko, Racki Viktor, Koritnik Matija, Kirhmajer Rudi. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik, Izhaja vsakega 5. v mesecu. Naslov: »Steklar« glasilno kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. 814-622 — interno 63. Tisk in klišej: AERO kemična in grafična industrija. Casopis oproščen davka (Št. 421-1/72).

Kako smo poslovali v prvem polletju 1977?

Pretekli teden smo na zborih delovnih ljudi podrobno obravnavali rezultate poslovanja vseh TOZD, ki smo jih dosegli v prvem polletju 1977. Ogromno število podatkov si je težko zapomniti, zato bomo najvažnejše podali s tem člankom.

Od predvidenih 1680 zaposlenih smo jih imeli v rednem delovnem razmerju 60 manj.

Ročna proizvodnja je uskladiščila 3.089 ton, avtomatska pa 7.445 ton, kar je za 331 ton več kot v enaki dobi preteklega leta, vendar samo 48,38 % od letnega plana, za kar je glavni razlog dvomesečni remont 40-tonske kadne peči in IS-strojov.

Vseh izdelkov smo prodali na domačem in tujem trgu 11.126 ton, kar je za 1.108 ton več kot leto

poprej, TOZD-1 je dosegel 60,33 odstotka od letnega plana, TOZD-2 48,32 %, povprečje znaša 51,10 odstotka.

Če primerjamo povprečno dosežene neto prodajne cene, ugotovimo, da smo dosegli višje kot v enaki dobi lanskega leta in sicer pri TOZD-1 za 23 %, pri TOZD-2 pa za 11,51 %. Na žalost pa predvidenih neto prodajnih cen po skupinah nismo dosegli niti na domačem trgu (97,94 %), še slabše pa na tujem trgu (86,54 %). Pri TOZD-1 znaša doseganje plana 94,07 %, vzroke bomo morali še raziskati, pri TOZD-2 pa je 89,11 %, čemur je glavni vzrok v tem, da smo planirali prodajo IS-izdelkov po povišani ceni, kar je bilo le delno odobreno in še to od sredine maja naprej.

Izvoz

Z letnim planom smo načrtali izvoz v višini 5.118.786 dolarjev, do sedaj smo izvozili za 2.999.159 dolarjev in dosegli 58,59 % predvidenega.

V prizadevanjih za zmanjšanje odpadka v TOZD-1 smo dosegli 1,1 p napredek, saj je zmanjšan od preteklega leta do sedaj: pri skupini RDBO od 31,65 % na 20,04 odstotka, pri skupini MDR od 19,78 odstotka na 13,80 %, skupaj pa od 20,36 % na 13,72 %. V TOZD-2 pa beležimo povečanje odpadka od 13,57 % na 16,06 %.

Podatke o poslovnih stroških in vkalkuliranih osebnih dohodkih imamo zelo podrobno razčlenjene po vrstah in tozidih, tu pa navajamo le nekatere zbirne primerjave: glavni stroški (surovine, gorivo, kartoni) so nasproti preteklemu letu doseženi v višini 102,86 % od planirane mase pa 51,86 %. V kalkulirani osebni dohodki so nasproti lanskoletni dobi višji za 22,58 %. Lastna cena proizvodnje je bila v masi višja od lanskoletna za 21,57 % in dosegla 48,50 % letnega plana.

Pri analiziranju posameznih vrst stroškov na 1 tona uskladiščene proizvodnje smo ugotovili:

Pri OTZD-1, da so se glavni stroški nasproti lanskoletni dobi

zmanjšali za 2,25 % in dosegli 91,22 % planiranih, povečale so se postavke: amortizacija, pogodbenne in zakonske obveznosti, osebni dohodki ter usluge TOZD-4, 5 in delovne skupnosti skupnih služb. Lastna cena na 1 tona je bila zato za 5,68 % višja od lanskoletna, vendar pa je dosegla le 82,67 % planirane. To je pripomoglo k dobremu končnemu finančnemu rezultatu te TOZD.

Pri TOZD-2 so vsi glavni stroški višji od lanskoletnih in od planiranih, najbolj pa investicijsko vzdrževanje, ker smo morali v tej dobi pokriti polovico stroškov remonta 40-tonske kadne peči in IS avtomatov. Lastna cena je za 20,57 % višja od lanskoletna in 11,40 % od planirane.

Pri TOZD-3 — dekorirnica so vsi stroški v porastu, dosegli pa so 117,90 % lanskoletnih in 53,25 odstotka od planiranih.

Pri TOZD-4 — strgarska delavnica tudi tu ugotavljamo porast stroškov, nasproti prejšnjemu letu so višji za 27,16 %, dosegli pa so 46,62 % planiranih.

Pri TOZD-5 — energetika zaradi prenosa dela osnovnih sredstev in nekaterih stroškov na druge TOZD so bili tu stroški za 2,82 odstotka nižji od lanskoletnih in dosegli le 38,77 % planiranih.

Pri DSSS — s prenosom pregledalk v DSSS so se tu stroški povečali za 75 % in zato odpade na proizvodne TOZD več stroškov DSSS, direktna obremenitev za osebne dohodke pa je ustrezno nižja.

Pri TOZD-6 — menza — tu se je obseg poslovanja povečal za 20 %, enako so porastli stroški, osebni dohodki pa za 26 %.

Celoten dohodek (eksterna in interna realizacija) upoštevajoč vpliv neplačane realizacije je bil višji za 37,24 % od lanskoletna in znašal 48,05 % letnega plana.

Na osnovi vseh podatkov in upoštevajoč stanje zaloga nedokončane proizvodnje in gotovih izdelkov smo dosegli naslednje končne finančne rezultate po TOZD.

(Nadaljevanje na 3. strani)

v tisoč N-din

TOZD	I.—VI. 1976		I.—VI. 1977	
	vrsta	N-din	vrsta	N-din
TOZD-1	izguba	14.862	dobiček	2.168
TOZD-2	izguba	8.606	izguba	9.989
TOZD-3	izguba	989	dobiček	799
TOZD-4	dobiček	205	dobiček	44
TOZD-5	izguba	3.549	dobiček	1.970
Tovarna	izguba	27.801	izguba	5.008
TOZD-6	izguba	195	izguba	289
OZD	izguba	27.996	izguba	5.297

IN MEMORIAM

DUŠAN PETROVIČ - ŠANE

ju, nadaljeval v času NOB na področju Šumadije ter v povojnem obdobju v Srbiji in kasneje v federaciji. Opravljal je nadvse pomembne družbenopolitične naloge. V svoji polni življenjski moči je vse svoje sposobnosti, bogate izkušnje, vztrajnost in doslednost izkazal zlasti na dveh najbolj odgovornih političnih mestih v naši družbi — v vodstvu sindikatov in socialistični zvezi delovnega ljudstva Jugoslavije.

Kot eden najožjih sodelavcev tovariša Tita je bil pri svojem delu dosleden, vztrajen, globoko human.

Revolucionarnega heroja, umetnika, zaslužnega politika, sina Titove Jugoslavije Dušana Petroviča — Šaneta so pokopali na njegovem Venčacu, v katerega marmor je vklesal svojo življenjsko in revolucionarno poslanico.

Z njegovo smrtjo so narodi in narodnosti Jugoslavije izgubili še enega izmed svojih zvestih sinov, borca in revolucionarja, politika in umetnika, ki ga je krasil neizmeren posluš za hotenja, težave in želje naših delovnih ljudi.

Steklarji širom Jugoslavije, zlasti še udeleženci 14. steklarskih iger v Paračinu, se bomo tovariša Šaneta spominjali ne samo kot borca, revolucionarja, narodnega heroja, predsednika SZDL Jugoslavije in člana predsedstva CK ZKJ, temveč tudi kot človeka, pokrovitelja teh 14. iger, ki je našel čas in smisel, da nas je prišel osebno pozdravit in igre odpret.

J. P.

Boleče in globoko nas je pretresla vest o iznenadni smrti predsednika SZDL Jugoslavije tovariša DUŠANA PETROVIČA — ŠANETA.

Ime tovariša Dušana Petroviča — Šaneta bo ostalo v zgodovini jugoslovanskega naroda in njegovega delavskega gibanja zapisano kot ime človeka, ki je bil eden izmed nosilcev vseh tistih idej, ki so bile v središču pozornosti delavskega gibanja ne samo pri nas, temveč tudi v svetu.

Narodni heroj in junak socialističnega dela tovariš Šane se je rodil leta 1914 v Krajujvcu, kjer je tudi začel svojo revolucionarno pot za pravice in dolžnosti delavskega razreda. Za ideale svoje mladosti se je tovariš Šane boril že v predvojnem obdobju.

TEDEN SOLIDARNOSTI

Od 26. julija do 1. avgusta poteka vsako leto »Teden solidarnosti« v spomin na katastrofalni potres v Skopju 26. julija 1963.

Prav v tednu solidarnosti je treba vložiti vse napore za večje negovanje in širjenje individualne in kolektivne solidarnosti tako, da bo vsak delovni človek in občan iz svojih sredstev in z dodatnim delom prispeval za solidarnost. Solidarnostne akcije ob odpravljanju posledic naravnih nesreč predstavljajo le del široko zasnovane socialistične solidarnosti v našem samoupravnem sistemu. Z družbenopolitično aktivnostjo in informativno dejavnostjo

nju opravljenega dela imata prav gotovo največji pomen široko solidarnostni akciji po potresu v Posočju in na Kozjanskem. Dosežki pri obnovi obeh potresnih območij so dokazali moč in sposobnost naše socialistične samoupravne družbe, da v tako izjemnih razmerah zagotovi na načelih samoupravljanja, samoorganiziranosti in socialistične solidarnosti pobudo in akcije prizadetih in vseh delovnih ljudi ter angažira njihove materialne, tehnične, strokovne, organizacijske in druge sile za odstranjevanje posledic potresa in normaliziranje pogojev za življenje in delo.

standarda pa je še v gradnji. Sanacija poteka tudi na gospodarskih in družbenih objektih kmetijstva.

Prav tako uspešno je potekala solidarnostna akcija v Posočju. Delovni ljudje so tudi tu prispevali znatna sredstva z organiziranjem dodatnih eno ali večdnevni zaslužkov v okviru sindikata, vključili so se v zbiranje pomoči v krajevnih skupnosti (nad 200 milijonov din), sodelovali s prostovoljnimi delom. Več kot 6.000 prizadetim je bila zagotovljena prezimitev v izredno kratkem času postavljenih 532 montažnih hiš, obnovljenih 2.800 stanovanj. Do konca leta 1976 je bilo saniranih 30 % od potresa poškodovanih hiš, posebna pozornost je bila posvečena socialno ogroženim, ki jim je bila nudena pomoč z reševanjem stanovanjskih problemov, enkratnimi denarnimi pomočmi in podobno. Pri gradnji šol sodelujejo vse republike in avtonomni pokrajini, v gradnji je vrsta objektov družbenega standarda.

Celoten sanacijski program potresnih območij bo predvidoma zaključen do konca leta 1977. Pri tem so v prvi vrsti mišljeni stanovanjski objekti in objekti družbenega standarda, ki so predvideni kot prioritete naloge pri odpravi posledic potresa. Velik delež pri oblikovanju solidarnostne zavesti in sistema solidarnosti predstavljajo mladinske delovne akcije, ki so bile deležne široke družbene podpore in pozornosti. V lanskem letu je v Sloveniji na dveh zveznih in štirih republiških akcijah sodelovalo kar 3.411 mladincev (Posočje, Kozjansko, Brkini, Suha krajina, Kožbana), ki

so zgradili 27.450 m vodovoda, 5.700 m nove ceste, popravili 40 kilometrov cestnega omrežja, izkopali 320 jam za telefonske drogeve, popravili 313 stanovanjskih objektov v Tolminski občini in drugo. Mladinske delovne akcije so spodbudno vplivale na ostale delovne ljudi in občane v različnih krajih Slovenije, da so s prostovoljnimi delom zgradili številne objekte družbenega standarda v svojem kraju. Akcija »Posočje 1976« in delovanje specializiranih brigad Rdečega križa, Pionirske brigade, brigade Zveze tabornikov, Planinske zveze itd. so pokazale, da je potrebno take oblike aktivnosti v akcijah še naprej razvijati in pri tem upoštevati potrebe, ki izhajajo iz programov razvoja manj razvitih.

Na podlagi že doseženih rezultatov moramo ponovno poudariti pomen socialistične solidarnosti delovnih ljudi in občanov, opozoriti na napredek, ki smo ga že dosegli z dosedanjim oblikovanjem sistema solidarnosti ob elementarnih nesrečah, kontinuiranem izdajanjem dela dohodka za sklad solidarnosti za nudenje hitre pomoči v primerih večjih nesreč, opozoriti na organiziranost in učinkovitost sistema družbene samozaščite, mobilnost in koordinacijo družbenih sil, delovnih ljudi in občanov, na celotno organizacijo in nastanost ob izrednih stanjih, ki nastanejo ob elementarnih nesrečah.

Tudi člani OZD Steklarne Hrastnik se vsako leto vključujemo v akcijo »Teda solidarnosti«. Tako smo svojo obveznost opravili že v mesecu marcu, ko smo v vsej OZD opravili solidarnostni delavnik. Vsota, zbrana v ta namen, je znašala 328.376,05 din bruto. Tako so se v to akcijo člani OZD Steklarne vključili 100 %, za kar se jim še posebno zahvaljujemo.

PRESEDNIKU SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE JOSIPU BROZU TITU

Ob priliki praznovanja 22. julija dneva vstaje slovenskega naroda in praznika steklarjev Steklarne Hrastnik, ti pošiljamo iskrene čestitke članov kolektiva, zbranih na proslavi v Gorah.

Mi vsi sledimo z neizmernim zaupanjem poti, ki jo je začrtala Komunistična partija Jugoslavije pod tvojim vodstvom. Na čelu KPJ si vodil jugoslovanske narode in narodnosti skozi težke in krvave dni borbe, dokler ni prišla svoboda. Toda naporna pot, polna ovir s tem še ni bila končana. Ko so borec odložili orožje, so postali zagnani delavci. S tvojo zaslugjo je naša domovina postala enotna, bratska. V Jugoslaviji so delovni ljudje zaradi pravilne politike KPJ našli izpolnitev svojih pravic in želja.

Tvoje besede, tovariš Tito, so nam bile vedno vodilo pri delu. Tudi v najtežjih trenutkih pomanjkanja si govoril stvarno, nikoli niso zavijal resnice, pa če je bila še tako kruta. Pod tvojim vodstvom smo z delovnimi napori premagali več desetletno zaostalost, žalostno zapuščino stare Jugoslavije in stopili smo na pot samoupravljanja, po kateri ponosno stopamo tudi danes. Le pravilna politika ZKJ pod tvojim vodstvom je pripomogla k temu, da je SFRJ danes v svetu spoštovana, neblokvska država, pomemben člen in tudi pobudnica za tako suvereno obliko kot je neuvrčenost v svetu.

Dolžnost vseh nas, delovnih ljudi je, da krepimo svojo delovno zavest, vedno dosegamo delovne uspehe, jugoslovanski narodi in narodnosti morajo ohraniti in razvijati bratstvo in enotnost, kajti vse to je pogoj za našo svobodo, ki smo jo dosegli pod tvojim vodstvom.

Kot člani delovnega kolektiva Steklarne Hrastnik se bomo potrudili, da bomo kar največ pripomogli k utrjevanju samoupravnih socialističnih odnosov, da bomo dosledno spoštovali in uvajali tudi Zakon o združenem delu, ki je nedvomno rezultat naših prizadevanj, je zakon vseh delovnih ljudi SFRJ.

Ob tvojih pomembnih letošnjih jubilejih se ob tej priliki člani delovnega kolektiva Steklarne Hrastnik pridružujemo številnim željam in iskreno in z vsem srcem želimo, da bi nas še dolgo vodil.

Člani delovnega kolektiva
Steklarne Hrastnik

jo moramo doseči, da bo dobila solidarnost široke dimenzije kot ustavno načelo in kot družbena ter osebna vrednota vsakega posameznika, posameznega delavca in občana. Socialistično solidarnost moramo zato uveljaviti na vseh delovnih in življenjskih področjih, na katerih uresničujemo pogoje za materialno in družbeno varnost ter življenjskih in delovnih razmer delovnih ljudi, občanov in njihovih družin.

V tem letu naj bi »Teden solidarnosti« potekal v smeri ocenjevanja opravljenega dela in doseženih rezultatov v okviru solidarnostnih aktivnosti. Pri ocenjeva-

Tako smo delovni ljudje in občani zbrali s prostovoljnimi prispevki, izven zakonskih obveznosti, več kot 250 milijonov din. Ta sredstva so omogočila normaliziranje pogojev za življenje in delo ter nudenje socialne pomoči najbolj ogroženim. V zasebnem sektorju je bilo v občini Šmarje z novogradnjo, sanacijo ali montažnimi objekti rešenih 79 % stanovanjskih objektov, v občini Šentjur pa 60 % stanovanjskih objektov. V družbenem sektorju je bilo zgrajenih 9 novih šol, dom za ostarele v Šmarju, 2 zdravstvena doma v Planini in Podčetrtku, več objektov družbenega

Poslovna skupnost Hrastnik — Jugometal

V sredo, dne 3. avgusta je bil zadnji sestanek predstavnikov družbeno-političnih organizacij naše tovarne, Sijaja, TKI in TOZD Nemetali ter Kemija iz Jugometala, na katerem se je dokončno izoblikoval samoupravni sporazum v združenju že omenjenih delovnih organizacij v poslovno skupnost Hrastnik-Jugometal.

Predmet sodelovanja v poslovni skupnosti je naslednji:

- delitev dela,
- izboljšanje dela in poslovanja,
- usklajevanje prometa proizvodov in uslug,
- raziskava tržišča,
- nastopanje na inozemskem tržišču,
- skupne nabave surovin, reprodukcijskega materiala, opreme in rezervnih delov na domačem in inozemskem tržišču,
- skupna prodaja proizvodov na domačem in tujem trgu,
- skupno nabavljanje in koriščenje pravic industrijske lastnine,
- skupno programiranje in planiranje proizvodnje in prometa,
- usklajevanje medsebojnega poslovnega sodelovanja,

— racionalnejše koriščenje proizvodnih in prometnih kapacitet,

— združevanje sredstev za dolgoročno povezovanje potencialov proizvodnje, surovin in predelave,

— skupno dogovorjen enoten nastop na domačem tržišču,

— združevanje finančnih sredstev za tekoče potrebe poslovanja, za razvoj proizvodnje in izboljšanje prometa,

— zagotavljanje ugodnih kreditnih potencialov pri poslovnih partnerjih, bankah doma in v tujini,

— tehnično, tehnološko in ekonomsko izboljševanje proizvodnje, predelave in prodaje proizvodov in surovin,

— ustanovitev enovite delovne organizacije za marketing.

Osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju v Poslovno skupnost Hrastnik — Jugometal bo prejel vsak član naše delovne organizacije do 1. septembra tega leta. V mesecu septembru se bo ta osnutek obravnaval na zborih delovnih ljudi vseh TOZD. Z morebitnimi dopolnitvami se bomo odločili za Poslovno skupnost na referendumu, ki je predviden za vse delovne organizacije 2. novembra letos.

T. J.

IZ DELA OBČINSKE SKUPŠČINE

Delegati Skupščine občine Hrastnik so se v mesecu juliju sestali na 10. zasedanju delegatov družbenopolitičnega zbora dne 18. 7. 1977 na 11. zasedanju zbora krajevnih skupnosti in 13. zasedanju zbora združenega dela dne 19. 7. 1977.

Na ločenih zasedanjih so delegati vseh treh zborov enakopravno sprejeli analizo o izvajanju srednjeročnega plana razvoja občine Hrastnik za obdobje 1976—1980 v letih 1976 in 1977 v besedilu, kot jo je predložil v obravnavo in sprejem izvršni svet skupščine občine Hrastnik naslednjimi ugotovitvami:

a) Na podlagi podatkov iz analize in vseh predhodnih ugotovitev izhaja, da niso bili doseženi rezultati, ki so bili programirani v srednjeročnem obdobju 1976—1980 za leto 1976 in prvo polovico leta 1977.

b) Dohodek je bil zaradi zvišane amortizacije in slabših rezultatov dosežen le 84,62 % ali 15,38 odstotka manj, kot je bil planiran. Pričakovati je, da bo ta izpad nadoknaden v poznejšem obdobju, predvsem v letu 1978 in naprej, ko bodo v nekaterih delovnih organizacijah investicijske naložbe dale nove efekte.

c) Nadalje se ugotavlja, da so osebni dohodki v stalnem porastu in niso v sorazmerju s produktivnostjo dela, ki stagnira. Zvišanje OD temelji na porastu življenjskih stroškov.

d) Tudi investicijske naložbe v osnovna in obratna sredstva niso realizirane po predvidenih programih, zaradi zmanjšane akumulativne sposobnosti delovnih organizacij in še vedno neurejenih kreditnih pogojev.

e) Na področju negospodarstva je situacija nekoliko ugodnejša, vendar se bistveno ne razlikuje od stanja v gospodarstvu, ker so rezultati iz gospodarstva v tesni zvezi z negospodarstvom.

Ob obravnavi analize so delegati družbenopolitičnega zbora še ugotovili, da le-ta ne vsebuje ustreznih ukrepov za boljše realizacijo izvajanja srednjeročnega plana razvoja občine Hrastnik za obdobje 1976—1980, zato predlagajo, naj izvršni svet ob izdelavi tovrstnih analiz v bodoče pripravi tudi ustrezne predloge in ukrepe za to, da bi se odpravile ugotovljene pomanjkljivosti.

Delegati vseh treh zborov so nadalje dali soglasje k statutu TOZD Zdravstveni dom Hrastnik s tem, da predlagatelj TOZD

Zdravstveni dom Hrastnik uskladi statut s pripombami, ki jih je posredoval delegatom izvršni svet skupščine občine.

Ob obravnavanju statuta TOZD Zdravstvenega doma Hrastnik so delegati družbenopolitičnega zbora še ugotovili, kar je bilo ugotovljeno že tudi na zborih delavcev ob priliki sprejemanja stopenj za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti, da občani niso zadovoljni z delom zdravstvene službe, zato predlagajo, naj zdravstvena služba posveti več pozornosti primernemu odnosu do občanov.

Delegati vseh treh zborov so nadalje dali soglasje k imenovanju tov. Jožeta dr. Toplaka za individualnega poslovnodnega organa v TOZD Zdravstveni dom Hrastnik, vendar pa je soglasje vezano na pozitivno mnenje sindikalne organizacije v sami TOZD.

Na podlagi določila 128. člena Zakona o zdravstvenem varstvu, po katerem določi skupščina pristojne družbenopolitične skupnosti, katere zainteresirane organizacije oziroma skupnosti deležirajo delegate v delavski svet Zdravstvene delovne organizacije, so delegati osvojili sklep, da v ta organ upravljanja delegirajo svoje delegate:

— skupnost krajevnih skupnosti Hrastnik 1 delegata,

— občinska zdravstvena skupnost 1 delegata,

— občinska konferenca SZDL Hrastnik 3 delegate, ki naj v okviru možnosti delegira delegate v okviru občinskega sindikalnega sveta in ZZB NOV občine Hrastnik oziroma drugih političnih organizacij,

— Kot predstavnik skupščine občine Hrastnik pa so delegati izvolili vsakokratnega predsednika zbora združenega dela Skupščine občine Hrastnik.

Delegati vseh treh zborov so sprejeli sklep o izdaji soglasja k zaključnemu računu skupnosti revirskih občin za leto 1976 s poslovnim poročilom ter k delovnemu programu za leto 1977, v besedilu, kot ga je predložil v obravnavo in sprejem Izvršni svet Skupščine občine Hrastnik.

Delegati vseh treh zborov Skupščine občine Hrastnik so sprejeli poročilo o delu in ukrepih Postaje milice Hrastnik za leto 1976 v besedilu, kot je bilo priloženo, s predlogi in ugotovitvami Izvršnega sveta Skupščine občine Hrastnik, in sicer:

a) Poročilo o delu Postaje milice Hrastnik za leto 1976 zajema vsa področja dela iz pristojnosti

postaje milice, iz priloženih tabel k poročilu pa je podana primerjava o zadevah med letom 1976 in 1975. Iz tako prikazanih podatkov je razvidno za posamezne zadeve, ali so v porastu oziroma v upadanju.

b) Glede tehničnih pripomočkov se je stanje na postaji milice v letu 1976 izboljšalo in sicer je postaja milice dobila nov teleprinter. Ni pa še zadovoljiva zasedba delavcev postaje milice. Kljub priporočilu skupščine občine v letu 1976 ob razpravi poročila za leto 1975, se stanje zasedbe delavcev milice ni izboljšalo.

c) Iz podatkov je razvidno, da so kazniva dejanja skupno v upadanju in sicer za 19 manj nasproti letu 1975. Prav tako je tudi manjša škoda. Povečale pa so se tatvine motornih vozil od 5 na 10 in telesne poškodbe od 2 na 11. Kljub manjšemu številu kaznivih dejanj v letu 1976 pa je iz podatkov razvidno, da je bilo storilcev več, kakor pa v letu 1975.

d) Število prekrškov po javnem redu in miru je v upadanju, v občutnem porastu pa je točenje alkoholnih pijač vinjenim osebam od 3 na 14.

Zalitev miličnikov je ostalo po številu enako kakor v letu 1975, kljub temu da je bilo v letu 1976 ocenjeno, da je previsoko nasproti prejšnjim letom.

e) Število prometnih nesreč je v rahlem upadanju, leta 1975 jih je bilo 154, v letu 1976 pa 135. Materialna škoda je približno enaka — 670.000 din. Če primerjamo nabavo novih motornih vozil v letu 1976, lahko rečemo, da je bilo v letu 1976 veliko manj prometnih nesreč, kakor pa v letu 1975. To pa ni merilo za dobro oceno, če primerjamo prometne nesreče s smrtnim izidom v letu 1976, ki jih je bilo kar 5, v letu 1975 pa nobene.

f) Število prometnih prekrškov pa se je povečalo od 96 v letu 1975 na 110 v letu 1976. Tudi za leto 1976 se ugotavlja, da je še vedno previsoko število prekrškov upravljanja motornega vozila brez vozniškega dovoljenja. Delavci postaje milice pa so v letu 1976 uspešno delali na področju preventive, s tem da za lažje prekrške niso izrekli kazni, pač pa so voznike opozarjali na nepravilnosti.

Delegati so nadalje sprejeli poročilo o delu medobčinskega javnega pravobranilca v Trbovljah za leto 1976 v predloženem besedilu, z ugotovitvami izvršnega sveta k temu poročilu, kot sledi: (Nadaljevanje na 4. strani)

Kako smo poslovali

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zbirni podatki o ugotovitvi in razdelitvi celotnega dohodka za OZD so naslednji:

v tisoč N-din

ELEMENT	I.—VI. 1976	I.—VI. 1977	%
Celoten dohodek	161.761	221.498	136.93
Porabljen material	120.650	140.987	116.86
Družbeni proizvod	41.111	80.511	195.84
Amortizacija	11.436	13.092	114.48
Dohodek	29.675	67.419	227.19
Pogodbene obveznosti	6.475	8.006	123.64
Zakonske obveznosti	6.832	8.908	130.39
Osebni dohodki	44.362	55.801	125.79
Izguba	27.994	5.296	18.92

Na zborih delovnih ljudi tistih TOZD, ki so pozitivno poslovale, smo obravnavali in potrdili predloge časne delitve ostanka dohodka.

TOZD-2 in TOZD-6 (samo bife brez počitniških domov) sta polletje zaključili z izgubo, zato bosta morali izdelati in sprejeti sanacijske programe ter jih najkasneje do 15. 8. 1977 predati družbenopolitični skupnosti in službi družbenega knjigovodstva. V teh programih morajo biti ugotovljeni vzroki nastanka izgub in predvideni ukrepi za odpravo teh vzrokov.

Še podatek o izplačanih povprečnih mesečnih neto osebnih dohodkih na zaposlenega: lani je znašal 2.990,26, plan za 1977 3.942,65 din, izplačali pa smo 3.725,54 din, torej letos za 24,59 odstotka več kot lani.

Na koncu moramo še pripomniti, da so v vseh primerjavah u-

poštrevani plani TOZD za leto 1977, ki so bili dokončani v maju 1977, vendar niso bili sprejeti. Delamo na popravku asortimana TOZD-1, na spremembi cene ure in uslug TOZD-5 ter spremembo prenašanja stroškov DSSS na TOZD in sicer vse v cilju, da bi prišli do realnih planskih kazalnikov v TOZD-1.

Če primerjamo poslovne rezultate leta 1976 ter prvega trimesečja 1977 z drugim trimesečjem 1977, ugotavljamo pozitivne premike. V kolikor si bomo tako in še bolj prizadevali, bomo mogoče poslovno leto 1977 zaključili brez »rdečih števil« (izgube). Potrebno bo podrobno pregledati izvajanje določil in nalog, ki smo si jih zadali ob potrjevanju zaključnega računa za leto 1976 in ob obravnavi in sprejemanju sanacijskega programa.

Heda Korbar

OBVESTILO

Vse naše sodelavce obveščamo, da bo naslednja številka STEKLARJA izšla v mesecu oktobru.

Vse naše dopisnike pa naprošamo, da nam svoje prispevke za naslednjo številko kljub temu redno pošiljajo na uredništvo, najpozneje pa do 20. septembra 1977.

Ob tej priliki želimo vsem članom OZD, da bi svoj letni dopust preživeli kar najlepše in si nabrali novih moči za nadaljnje uspešno delo.

Uredništvo

IZ DELA OBČINSKE SKUPŠČINE

(Nadaljevanje s 3. strani)

a) Vsebinsko in program dela javnega pravobranilstva določajo zakoniti predpisi (zvezni in republiški zakon o javnem pravobranilstvu), obseg dela pa je odvisen predvsem od obsega pravnih in drugih poslov, v katerih vstopajo in jih sklepajo stranke, ki jih pravobranilstvo zastopa.

V primerjavi s prejšnjimi leti, ko se je obseg dela pravobranilstva iz leta v leto povečeval, je število obravnavanih zadev v letu 1976 nekoliko upadlo. Zmanjšani pripad zadev je pripisati organizacijskim spremembam, ko se je na novo ustanovljene samoupravne interesne skupnosti prenašalo naloge, ki so prej spadale v pristojnost organov, katerih zastopanje je javno pravobranilstvo opravljalo po zakonu (ukinitiv skladov), medtem ko po sedaj veljavem zakonu zastopanje opravlja le po posebnem pooblastilu (SIS).

b) Največ zadev je bilo obravnavanih v preventivnem postopku in sicer 42 zadev, od tega so se le 3 zadeve nadaljevale v pravnem postopku pred sodiščem. Število pravnih zadev je porastlo v letu 1976 na 10, od tega je bilo rešenih 9 zadev, v korist zastopanih strank 6 zadev. Nadalje se je povečalo število obravnavanih pogodb zaradi ugotavljanja skladnosti z zakonom in številom zadev splošnega značaja. Javno pravobranilstvo je dajalo tudi številna pravna mnenja strankam.

c) Odnos med javnim pravobranilstvom in občinami ustanoviteljicami temelji na sodelovanju na vseh področjih premoženjsko pravnih razmerij, kar je prispevalo k temu, da ni bilo ugotovljenih pojavov, ki bi terjali sprejem izjemnih ukrepov na tem področju.

Delegati vseh treh zborov skupščine občine Hrastnik so sprejeli tudi poročilo o delu občinskega javnega tožilstva Trbovlje za leto 1976 v predloženem besedilu in pri tem sprejeli ugotovitve izvršnega sveta k temu poročilu, kot sledi:

a) Občinsko javno tožilstvo je pri izvajanju svoje osnovne naloge — to je kazenski pregon storilcev kaznivih dejanj, sodelovalo z drugimi državnimi in samoupravnimi organi, kar je prispevalo k pozitivnim rezultatom. S takšnim načinom dela bo tožilstvo nadaljevalo tudi v bodoče.

b) Iz poročila se ugotavlja, da je bilo v letu 1976 manjše število ovadenih oseb (315 oseb, kar je za 27 manj kot leto poprej), zmanjšalo se je tudi število obtoženih oseb od 252 v letu 1975 na 213 v letu 1976 in število kaznivih dejanj od 304 na 253. Upad kaznivih dejanj je le začasen, ker so v prvih mesecih leta 1977 v močnem porastu.

Struktura kaznivih dejanj se v primerjavi s preteklimi leti ni bistveno spremenila.

Zmanjšalo se je število kaznivih dejanj ogrožanja javnega prometa, zlasti težjih kaznivih dejanj, močno pa je povečano število kaznivih dejanj nasilniškega obnašanja od 18 v letu 1975 na 35 v lanskem letu. Takšen porast pogojuje v mnogih primerih

alkoholizem, kar pa se bo po mnenju tožilstva še povečevalo, v kolikor družba ne bo zaostрила odnosa do alkoholikov.

c) V letu 1976 je mladoletniški kriminalno znatno upadel, na kar je po ocenitvi tožilstva vplivalo kvalitetnejše delo občinskih skupnosti socialnega skrbstva.

d) Občinsko tožilstvo ocenjuje kaznovalno politiko občinskega sodišča kot ustrezno, le v primeru kaznivih dejanj nasilniškega obnašanja bi bilo treba kaznovalno politiko zaostriti.

Delegati vseh treh zborov skupščine občine Hrastnik so sprejeli še poročilo o delu gozdarske inšpekcije v letu 1976 in delovni program za leto 1977, v besedilu, kot je bil priložen v razpravo in sprejem delegatom skupščine občine Hrastnik. Pri tem je bilo ugotovljeno, da delo gozdarske inšpekcije v letu 1977 bistveno ne odstopa od programov del iz preteklih let in da navedeni obseg dela zadošča potrebam po nadzoru gozdov.

Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti so enakopravno določali še o soglasju k cenam za potrošnja pitne vode, za pristojbino za priključek na vodovodno in kanalizacijsko omrežje, na kanalščino, za odvoz smeti in odpadkov, za potrebne storitve in najemnine za grobove na pokopališču Dol pri Hrastniku. Po predlogu izvršnega sveta oziroma KOP Hrastnik bi se cene komunalnih storitev povečale za 9 % ter uvedla nova tarifa za kanalščino v višini 0,63 din/m³ ter nova tarifa za odvoz trdih predmetov za gospodinjstvo v višini 0,02 din/m² stanovanjske površine. KOP Hrastnik utemeljuje predlog za povečanje cen komunalnim storitvam s tem, da se cene teh storitev niso povečale od 1. 6. 1975, ter dejstvu, da so se stroški posameznim reprodukcijskim materialom in cene režijskih ur znatno povečali.

Ob obravnavi predloga za povišanje cen komunalnim storitvam so delegati zbora krajevnih skupnosti dali soglasje k povišanju, medtem ko ga delegati zbora združenega dela niso dali, zato se bo o povišanju cen komunalnim storitvam ponovno razpravljalo na eni izmed prihodnjih sej zbora.

Samostojno so delegati zbora združenega dela Skupščine občine Hrastnik sprejeli odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o ustanovitvi sklada za razvoj novih gospodarskih dejavnosti na območju občine Hrastnik v besedilu, kot ga je predlagal izvršni svet skupščine občine Hrastnik.

S tem odlokom se spreminjajo in dopolnjujejo nekatere določbe odloka o ustanovitvi sklada za razvoj novih dejavnosti, ki ga je skupščina občine Hrastnik sprejela v letu 1973.

Spremembe se nanašajo predvsem na določbe glede upravljanja sklada, ki je prilagojeno delegatskemu sistemu, s tem da je najvišji organ upravljanja odbor, katerega člani so vsi delegati zbora združenega dela skupščine občine Hrastnik. Izvršilni organ sklada je izvršilni odbor, ki šteje 11 članov.

Nadaljnja važnejša določba je tudi ta, da se dajejo sredstva sklada (glavni dohodek sklada so prispevki podpisnikov samoupravnega sporazuma o financiranju novih gospodarskih dejavnosti v višini, kot je določena v samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za razvoj novih gospodarskih dejavnosti v občini Hrastnik) za posamezne investicije kot kredit ali brez obveznosti vračanja. O tem sklepa odbor po predhodni odločitvi zborov delavcev podpisnikov samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za razvoj novih gospodarskih dejavnosti na območju občine Hrastnik.

Delegati so v okviru delegatskih vprašanj postavili vprašanja le na zboru krajevnih skupnosti, in sicer:

— DRAKSLER Marko, delegat KS Dol pri Hrastniku, ki je bil sicer zadovoljen z odgovorom na njegovo vprašanje, postavljeno na prejšnjem zasedanju v zvezi z osnaževanjem ozračja, vendar je dodal, da se opaža v višjih legah predvsem na Kovku in Turju večja onesnaženost z SO₂, medtem ko so meritve pokazale, da se v nižjih predelih opaža onesnaževanje s florom, katerega pa izločata tovarna kemičnih izdelkov in steklarna.

Tov. Drakslerju je bilo odgovorjeno, da onesnaževanje ozračja terja dolgotrajne raziskave in postopke za odpravo. Ker pa niti še ni ustanovljena republiška skupnost za varstvo zraka, tudi medobčinska komisija, ki za svoje delo še nima sredstev, ne more reševati tega problema. Ko bo ustanovljena republiška skupnost za varstvo zraka, bo pripravljen tudi samoupravni sporazum, s katerim se bo lažje pristopilo k sanaciji, ki pa bo zelo dolgotrajna in draga.

— LESKOVŠEK Franc, delegat KS Hrastnik — spodnji del, je v zvezi s tem še povedal, da se v spodnjem delu Hrastnika v zadnjem času pojavljajo drobni delci oziroma goste saje v zraku.

Član IS, Trotovšek Matija mu je pojasnil, da je Termoelektrarna I v remontu in zato Termoelektrarna II obratuje z večjo zmogljivostjo, s tem pa tudi izloča večje količine saj in drugih škodljivih snovi v zrak.

— DURNIK Ivan, delegat KS Krnice — Šavna peč, se je zanimal, kako je s signalizacijo na železniškem prehodu?

Tov. Trotovšek mu je odgovoril, da posamezne signalne — e-

lektronske naprave tovarna Iskra ne izdeluje. Ko pa se bo pokazala potreba po večjem številu v republiškem železniškem prometu, pa bodo gotovo na razpolago tudi za našo občino. Seveda pa bomo morali kriti vse ali pa vsaj delne stroški sami, ker smo po zakonu dolžni vzdrževati železniške prehode.

— Selan inž. Franca, delegata KS Hrastnik — zgornji del, je zanimalo, če se predvideva obnovitev Ceste padlih borcev, ali se bo pristopilo k izgradnji nove ceste?

Tov. Trotovšek je odgovoril, da je za ureditev te ceste po finančnem načrtu predvideno 500.000 din, vendar je bilo do sedaj realiziranih le 100.000 din glede na prioriteto izgradnje ceste v Turje.

— Babič Marija, delegat KS Turje, je povedala, da bo cesta v Turje vsak čas asfaltirana. V zvezi s tem je postavila vprašanje, kako bo s prevozom otrok na šolo Dol? Ob ukinitvi šole v Turju je bil namreč sprejet sklep, da se bo izvedel organiziran prevoz otrok na šolo Dol, čim bo urejena cesta v Turje.

Tov. Trotovšek je dejal, da se bo to vprašanje posredovalo občinski izobraževalni skupnosti in zahtevalo od nje ustrezen odgovor.

Delegati so se z odgovori na postavljena delegatska vprašanja zadovoljili, delegatki KS Turje pa bo odgovor posredovan v pismeni obliki na prihodnje zasedanje zbora.

Sekretariat
Skupščine občine Hrastnik

Komisija za muzejske zbirke
pri Kulturni skupnosti Hrastnik

obvešča

vse občane Hrastnika in druge, da si lahko ogledajo vse muzejske zbirke Hrastnika v zgradbi muzeja v Hrastniku, Cesta 1. maja 41, vsako sredo od 16. do 18. ure.

Večje skupine si lahko ogledajo muzejske zbirke tudi v drugih terminih, vendar se morajo predhodno najaviti na naslov: Kulturna skupnost Hrastnik, tel. 814-731.

V rednem času, kakor tudi za izredne skupine je zagotovljeno strokovno vodstvo.

Ob 25-letnici ustanovitve Planinskega društva Dol pri Hrastniku je glavni odbor Planinske zveze Slovenije

ODLIKOVAL
KOLEKTIV STEKLARNE HRASTNIK

z zlatim odličjem PZS.

To visoko priznanje bo podeljeno kolektivu na proslavi 25-letnice v Gorah dne 28. avgusta 1977, kot priznanje za veliko pomoč in izredno sodelovanje v četrtletju obstoja in krepitve gospodarske moči naše planinske organizacije, v katero je vključenih tudi veliko število članov kolektiva Steklarne Hrastnik.

Čestitamo in nasvidenje 28. avgusta v Gorah!

UO PD Dol pri Hrastniku

O BARVI STEKLA

O tem, kako bo nek izdelek ušel na tržišču, odloča niz činitelev, med pomembnejše pa vsekakor sodi izgled izdelka. Na izgled steklenega izdelka v precejšnji meri vpliva barva stekla, iz katerega je izdelek narejen. V naši tovarni proizvajamo v pretežni meri brezbarvno belo steklo. Da bodo izdelki, narejeni iz takega stekla, lepi, mora biti steklo brez slehernega barvnega odtenka ter imeti lep lesket. Tako steklo dobimo le, če je med procesom ta-

sti barvila. Pri tem opažamo, da nimajo vsi oksidi enake moči barvanja. Kobaltov oksid obarva steklo več kot desetkrat močneje kot oksid bakra, torej 1 gram kobaltovega oksida obarva isto količino stekla močneje kot 10 gramov bakrovega oksida.

Moč barvanja nekaterih kovinskih oksidov je tolikšna, da obarvajo steklo že v primeru, če pridejo v steklo kot primesi surovin. Taka neželjena primes je oksid železa, ki ga vnašamo na žalost z večino surovin. Njegova moč barvanja je tolikšna, da več kot 0,03 odstotka železovega oksida v steklu obarva steklo s sorazmerno močnim zelenim odtenkom. Drugače povedano, več kot 30 gramov železovega oksida v 100 kg stekla bo obarvala steklo tako močno, da izdelkov narejenih iz tega stekla, zaradi njegove zelenkaste barve, ne bomo radi kupovali.

Da bi dobili steklo primerne barve, moramo upoštevati več pogojev. Najvažnejši je, da uporabljamo za pripravo stekla le take surovine, ki vsebujejo malo barvajočih primesi. V običajna stekla vnašamo največ železovega oksida s peskom, zato je treba posebno pozornost posvetiti izbiri peska. Za izdelke, ki jih izdelujemo v naši tovarni, je še primeren pesek z vsebnostjo železovega oksida do 0,025 %, za svinčen kristal pa je treba uporabljati pesek z manj kot 0,015 % železovega oksida. Tako čistih peskov v naravi praktično ni, ampak jih je treba s posebnim postopkom očistiti do zaželeno čistoče.

Podobne zahteve se postavljajo tudi za ostale surovine, pri čemer so zahteve za surovine rudninskega izvora, kot so kalcit (marmor), živec, dolomit itd., nekoliko milajše kot pri pesku. Surovine, ki jih proizvaja kemijska industrija, kot npr.: soda, pepelika, cinkov oksid itd., pa smejo vsebovati le nekaj tisočink odstotka železovega oksida.

Z izbiro primerno čistih surovin pa je izpolnjen le prvi pogoj za pripravo stekla s primerno barvo, saj bi brez dodatnih ukrepov vseeno dobili steklo z bolj ali manj izraženim modrikasto zelenim odtenkom. Ta odtenek odpravljamo s postopkom, ki mu pravimo razbarvanje stekla. Raz-

barvanje stekla odpravimo v dveh stopnjah, vsaka od njiju temelji na svojih osnovah.

Prva je tako imenovano kemijsko razbarvanje. To temelji na lastnosti železa, da pri različnih pogojih enaka količina železa veže različno količino kisika ali kot pravimo, daje dva oksida. Ta oksida pa imata različno moč barvanja. Tisti z manj kisika barva steklo približno desetkrat močneje. Bistvo kemijskega razbarvanja je ravno tako v tem, da med taljenjem ustvarimo take pogoje, da bo v stekleni talini obstajala le tista oblika železovega oksida z več kisika. S kemijskim razbarvanjem torej na nek način znižujemo moč barvanja železa. Zato moramo poskrbeti, da bo v staljenem steklu čim več kisika. To

100 kg stekla, medtem ko je dodatek kobaltovega oksida 10—15-krat manjši.

S fizikalnim razbarvanjem barve železovega oksida torej ne uničimo, ampak jo naredimo le manj opazno. Ker pa smo steklu dodali barvilo, s tem izgubi na propustnosti svetlobe. Zato s tem načinom ni možno izboljšati barve, če je v steklu veliko železa, saj bi bila siva barva potem že tako močna, da bi imeli opraviti z dimnim steklom.

Če v kratkem povzamemo, povedano, moramo torej, da bi dobili lepo brezbarvno steklo storiti naslednje:

— uporabljati smemo le surovine z majhno vsebnostjo železovega oksida z dodatkom solitra ter dovajanjem prebitnega zraka prevesti železo v manj barvajoci oksid.

— ter z dodatkom selena in kobaltovega oksida prekri preostalo barvo železovega oksida.

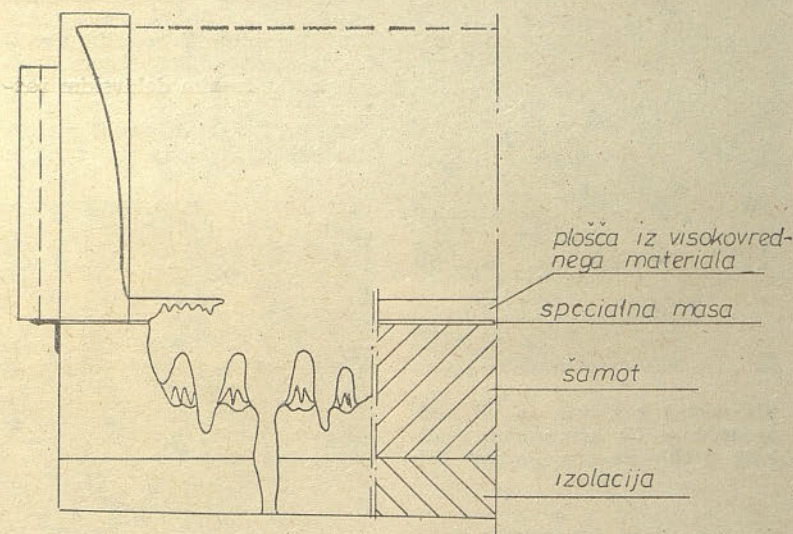
Železo in pločevina, ki so ju našli v silosu kadne peči.

ljenja izpolnjena cela vrsta pogojev. Pogosto pa posamezniki s svojimi dejanji, povzročeni včasih iz nepoučenosti, včasih pa iz malomarnosti, delujejo ravno v obratno smer. Da bi se v bodoče takim dejanjem izognili, se bomo s tem člankom skušali seznaniti z nekaterimi zakonitostmi, ki veljajo za barvanje stekla.

Steklu dajejo različne barve snovi, imenovane kovine. V večini primerov obarvajo steklo spojine kovin s kisikom, te spojine imenujemo oksidi. Tako obarva oksid železa steklo z zeleno barvo, oksid bakra z modro, oksid mangana z vijoličasto, oksid kobalta z modro-vijoličasto itd. Da bi obarvali steklo z določeno jakostjo, mu moramo dodati zado-

Železni predmeti, ki so jih pred dvema letoma našli v kadni peči.

dosežemo na ta način, da v zmes vmešamo take snovi, ki med taljenjem oddajajo kisik. Take snovi imenujemo oksidante, v steklarstvu pa najpogosteje rabimo kot oksidant liter natrija in kalija. Nadalje moramo zgorevanje opravljati tako, da bo v atmosferi steklarske peči prisotno vedno nekaj prostega kisika. To pomeni, da moramo v peč dovajati večjo količino zraka, kot pa je za zgorevanje potrebno.

Če smo izpolnili prej naštet pogoje, bo steklo v večini primerov imelo le še rahel zelenkast odtenek. Tega odpravimo z drugim načinom razbarvanja, ki mu pravimo fizikalno razbarvanje. Vsem je dobro znano mešanje barv. Vemo, da dobimo, če zmešamo npr. modro in rumeno barvo, zeleno, da daje mešanica rdeče in modre vijoličasto barvo itd. Fizikalno razbarvanje izkorišča ravno mešanje barv. Pri tem postopku spremenimo zelenkast odtenek, ki ga daje železov oksid s tem, da dodamo steklu druga barvila v nevtralno sivo barvo, ki je veliko manj opazna. Zato dodajamo steklu določeno količino kovinskega selena, ki sam barva stekla roza barve in kobaltovega oksida, ki barva steklo modro. Sivo barvo dobimo torej z mešanjem zelene, roza in modre barve. Seveda pa morajo te tri barve biti v pravem razmerju, saj bi npr. pri velikem dodatku selena namesto nevtralne sive imelo steklo roza odtenek. Dodatek selena je glede na vsebnost v steklu od 0,25 grama do 1 grama na vsakih

Vsi navedeni ukrepi v precejšnji meri zvišajo stroške priprave stekla. Ker je čistejšega peska manj in ker zahteva več obdelave, je razumljivo dražji. Tako stane kilogram peska iz Novega mesta z do 0,22 % železovega oksida 8 starih dinarjev več, kot tisti z do 0,035 %. Če uporabimo letno 15000 ton takega peska, plačamo zanj 120 milijonov starih dinarjev več.

Veliko izgubimo tudi s tem, ker dovajamo več zraka, kot pa je teoretično potrebno. Vedeti moramo, da tudi prebiten zrak segrevamo do temperature gorenja, ki nato odnaša s seboj drago toplotno energijo. Po grobih izračunih porabimo na ta način nadaljnjih 100 milijonov starih dinarjev več.

Nadalje porabimo letno približno 200 ton solitra po ceni 360 dinarjev za kilogram, torej nekaj nad 70 milijonov starih dinarjev potrošimo s tem, ko dodajamo zmesi soliter.

Okoli 10 milijonov pa porabimo še za potreben selen in kobaltov oksid. Vidimo torej, da porabimo za to, da bi dobili steklo primerne barve po grobih izračunih za 50 starih milijonov več, kot pa bi rabili za letos še ne izplačan K-15!

Pogostoma pa barva kljub vloženim sredstvom in vloženemu trudu močno odstopa od željene. V takih primerih so vodja taljenja in zaposleni v zmesarni deležni marsikatere pikre, ko postane steklo na posamezni peči ne-

(Nadaljevanje na 7. strani)

NE SAMO PRETEKLOST,

PRAZNOVALI SMO 22. JULIJ — DAN VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA — DAN STEKLARJEV

Julij, mesec dopustov, sonca, počitnic. Mesec topel in prijeten, mesec, ki je z zlatimi črkami zapisan v zgodovini majhnega, a herojskega slovenskega naroda. Kako vroč je bil šele 22. julij 1941. leta, takrat, ko je majhen slovenski narod v centru hitlerjevske Evrope dvignil svoj glas, vstal v oborožen odpor proti okupatorju in domačim izdajalcem. Ze vrsto let nazaj se tako člani našega kolektiva zbiramo v Gorah, da skupno proslavimo 22. ju-

Slavnostni govornik je bil podpredsednik IO konference sindikata Steklarne tov. Avgust Fišnar.

lij, dan vstaje slovenskega naroda, ki pa je obenem tudi dan steklarjev. Letošnje praznovanje je še zlasti pomembno, ker sovpada s pomembnimi Titovimi in partijskimi jubileji.

Žal je letošnje praznovanje potekalo ob boleči žalosti, saj nam je le dan poprej kruta smrt nepričakovano izrgala iz naših vrst enega naših največjih sinov, junaka socialističnega dela, narodnega heroja, predsednika SZDL Jugoslavije in člana predsedstva CK ZKJ — tovariša Dušana Petroviča — Šaneta. Velikemu sinu Titove Jugoslavije smo se steklarji, zbrani v Gorah, poklonili z enominutnim molkom.

Na proslavi v Gorah je v kulturnem programu sodelovala tudi steklarska godba.

Tako kot vsa ta leta nazaj, je tudi tokrat IO konference sindikata v sodelovanju s pevci in godbo Svobode II pripravil krajši kulturni program.

Spomine na prehojeno pot slovenskega naroda v teh 36 letih od oborožene vstaje, ustanovitve osvobodilne fronte, ki je pod vodstvom Komunistične partije Slovenije izpisala najlepše herojske podvige malega naroda, je obudil podpredsednik IO konference sindikata Steklarne Hrastnik Avgust Fišnar.

Vstaja ni prišla samo kot posledica vojne vihre, ki je ta čas zajela domala vso Evropo, ampak je nastala kot upravičen upor delavskega razreda na vse anomalije, nepravilnosti in zatiranja, ki jih je kapitalistični sistem izvajal nad zatiranim delavskim razredom.

22. julij je tako postal mejnik slovenskega naroda in z njim

Za dobro počutje udeležencev praznovanja v Gorah 22. julija so pridno skrbeli naši sodelavci iz sindikatov.

vred vseh naprednih sil v borbi proti zatiralcu delavskega razreda in vsem hitlerjevskim somišljenikom. Priprave na ta dan pa so stekle že mnogo prej. Stavke steklarjev, rudarjev in vseh drugih zatiranih delovnih ljudi so posta-

Del udeležencev proslave v Gorah 22. julija.

le vsakdanji pojav. Siromašna delavska zasavska regija je tako že zelo zgodaj postala zibelka revolucionarnega gibanja na Slovenskem. KP, ki je v tem predelu

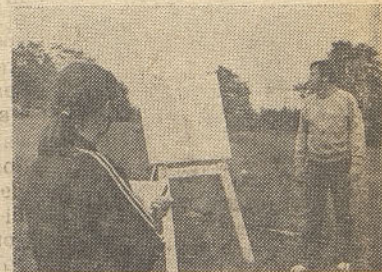
ben delež. In ravno zaradi tega je bil mnogo let kasneje 22. julij proglašen tudi za praznik steklarjev. Dolga in naporna so bila pota predvojnega revolucionarnega gibanja. Tudi žrtev je bilo veliko. Toda NOB je želje in hotenja kljub velikanskim žrtvam spremenila v resničnost. Zato vse tisto, kar se je in kar se je konec koncev moralo zgoditi, ne sme ostati legenda. Preveč največjih hčera in sinov slovenskega naroda je dalo svoja življenja v tem neenakem boju. Ob vsem tem se še danes ne moremo sprijazniti in smo upravičeno ogorčeni nad dogajanjem zadnjih let na avstrijskem Koroškem in Gradiščanskem.

Naša razvojna pot ni končana. Vse težave, ki se in se bodo pojavljale predvsem v gospodarstvu, moramo in jih tudi bomo s skupnimi močmi premostili. Trud, ki je bil vložen doslej, ne sme biti zaman in ne sme biti nikdar zavržen. Zgradili smo si tovarne, mesta. In še vedno gradimo. Uvedli smo sistem, ki zagotavlja izpolnitev vseh pravic slehernemu proizvajalcu — samoupravljalcu. Vse to moramo še izpopolnjevati. Truditi se moramo, da bo naš jutri še lepši, ugodnejši. Naše cilje iz NOB moramo čuvati, negovati in utrjevati. Naša politika miru in neuvršenosti, katere duhovni vodja je naš ljubljeni maršal Tito, nam mora ostati osnovno vodilo pri sodelovanju z naprednimi silami vsega sveta.

Besede agresija, sovražnost, okupacija in podobno morajo za vedno izginiti iz slovarja vseh narodov in narodnosti sveta. Vzajemno sodelovanje, medsebojno spoštovanje, napredek nerazvitih, popolna gospodarska enakopravnost so cilji in želje, ki vodijo k miru na svetu. Takšna de-

slovenske zemlje našla najbolj plodna tla, je kmalu postala gonilna sila vsega delavstva, ki je pod njenim vodstvom odločno dvignilo svoj glas v obrambi vseh svojih človeških in socialnih pravic.

Nasprotniki takšnega revolucionarnega duha so poskušali na vse načine v kali zatreti takšna gibanja. K sreči je bila KP močnejša in revolucionarno politično usmerjen duh delavskega razreda neuničljiv. Čeprav v začetku res ni šlo vse gladko, je moč delavskega razreda rasla iz dneva v dan. Komunisti in ostali napredni somišljeniki so vstopili v neenak boj proti kapitalističnim silam in kasnejšemu okupatorju. Področje Revirjev je postajalo vse pomembnejše. Na tem delu slovenske zemlje so se pod različnimi imeni društev in ustanov sestajali napredni somišljeniki, pripravljali in sprejemali pomembne odločitve, ki so imele odločilen pomen v kasnejšem boju za človeške in socialne pravice zatiranega slovenskega delavskega naroda. Temu gibanju so sledili tudi najnaprednejši delavci steklarne. Prispevali so svoj velik in pomem-

Pikado — prvi zadetek — čeprav ne v črno, vseeno dobro.

TUDI PRIHODNOST JE NAŠA

javnost in takšna politika pa zagotavljata svoboden razvoj in neodvisnost ne samo nam, temveč vsemu svetu.

Vsemu svetu moramo, v veliki meri smo že, dokazati, da je naš sistem human in enakopraven. Nadaljevati moramo začeto delo in razvijati takšne samoupravne in socialistične odnose, da bomo ob vsakoletnem praznovanju s ponosom zrlji na prehojeno pot.

Postali smo samoupravljavci, sami odločamo, sami se spopada-

Tudi letos je IO sindikata poskrbel za brezplačno malico za vse udeležence proslave 22. julija in steklarskega praznika, tov. Lado pa je s svojo ekipo poskrbel, da ni bilo predolgega čakanja.

mo s težavami, ki se pojavljajo. Zato moramo sami paziti na najdragocenejši družbeni zaklad, to je na delovnega človeka.

»Zaradi vsega tega tokratna slovesnost ob dnevu vstaje slovenskega naroda, kot tudi tiste, s katerimi smo proslavili 40-letnico ustanovnega kongresa KPS, počastili jubilej in rojstni dan tovariša Tita, niso le priložnostni pogled na preteklost, ampak so to tudi pogledi na našo sedanost in prihodnost, spodbuda za učinkovito akcijo, da bi storili korak dalje na poti uresničevanja ciljev revolucije, oz. interesov naših narodov in narodnosti, oziroma vsega delavskega razreda. To je spodbuda, da bi še močneje razvili delavsko samoupravljanje, okrepili vpliv združenega dela in proizvajalcev — samoupravljavcev na vsa družbena dogajanja, da bi obogatili socialistično demokracijo in na ta način nenehno napredovali k vedno višjim in vedno bolj humanim odlikam človeških odnosov in svobode,« je dejal tovariš Fišner in nadaljeval: »Letošnje obujanje mnogih pomembnih datumov in dogodkov iz zgodovine naših narodov, delavskega razreda in partije, mora torej vsem nam, še zlasti pa

mlademu rodu pokazati enotni in nost na področju doseganja bolj-nepretrgani tok ter zvezo med velikimi revolucionarnimi dogajanjmi v preteklih desetletjih in tistim, kar danes uresničujemo v naši družbi z doslednim bojem za izpopolnitev kongresnih sklepov, za uresničitev Ustave in Zakona o združenem delu, s krepitvijo materialne osnove naše skupnosti in z reševanjem aktualnih gospodarskih problemov. Z večanjem produktivnosti dela in standarda delovnih ljudi, z nadaljnjo krepitvijo sistema splošne ljudske obrambe in samozaščite.«

V nadaljevanju je tovariš Fišner še dejal: »Kadarkoli proslavljamo vojaške in politične dogodke iz NOB, vselej iščemo vsebinsko zvezo z današnjim časom. Razvoj, ki ga doživljamo od časov prvih narodnoosvobodilnih odborov, od Kočevskega zbora odposlancev slovenskega naroda, II. zasedanja AVNOJA, vseh dosedanjih ustavnih dokumentov, do najnovejših v letu 1974, ima svoje začetke prav v časih, ki se jih danes še posebno radi spominjamo.« Svoj slavnostni govor je zaključil z besedami: »Naš nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov, oprede-

ljenih v Ustavi in Zakonu o združenem delu, zavisi od nadaljnje krepitve delegatskega sistema tako v samoupravnih sredinah kot v družbenopolitičnih organizacijah. To moramo imeti pred seboj v sedanjem postopku evidentiranja, v postopku koordiniranja in ga vsebinsko in kvalitativno izpeljati na volitvah prihodnje leto. Naša osebna angažiranih delovnih rezultatov nam za-

nost na področju doseganja boljgotavlja boljši materialni položaj dela in življenja v krajevni skupnosti in uresničevanje skupnih potreb.«

Z osrednje proslave delavcev našega kolektiva ob priliki praznovanja dneva vstaje slovenskega naroda in dneva steklarjev v Gorah so zbrani poslali pozdravno pismo tovarišu Titu.

Jože Premec

Clani moškega zbora na proslavi dneva vstaje 22. julija in steklarskega praznika.

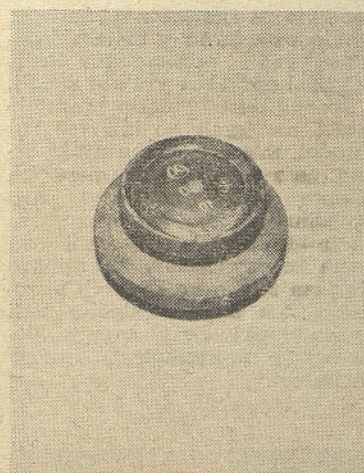
O BARVI STEKLA

(Nadaljevanje s 5. strani)
nadoma zeleno. Močan zelen ton priča o nenadnem povečanju vsebnosti železa v steklu. Če so na vseh pečeh uporabljene enake surovine, je moralo v tem primeru priti železo v steklo po drugi poti.

Ena od teh poti je, da pride železo v steklo s črepinjami. V naši tovarni črepinj ni možno prebirati, delovne navade posameznikov pa so žal take, da ne ločijo črepinj od smeti. Marsikdo ne pospravi po končanem delu za seboj, drugi zopet iz komoditete vrže železni predmet med črepinje. Na ta način vlagamo pogostoma poleg črepinj v peč tudi železo. Tako ob remontih pogostoma najdemo na dnu peči razne železne predmete. Spomnimo se le remonta kadne peči »F« iz leta 1974. Za osvežitev spomina naj še enkrat priobčimo fotografijo predmetov, ki so jih takrat našli v peči. Ne manjka pa novejših primerov, ki jih prav tako priobčujemo.

Povedano je že bilo, kako malo železa je potrebno, da postane steklo zeleno, zato je jasno, kako zelo taki predmeti obarvajo steklo. Poleg tega, da obarvajo steklo, pa železni in predmeti iz drugih kovin skrajšujejo življenjsko dobo peči. Na poenostavljen način lahko to razložimo na naslednji način: normalno je ob stenah in na dnu steklarskih peči plast težko tekočega (zelo viskoznega) stekla. Ta plast se skoraj ne premika in počasneje najeda material, iz katerega je zgrajena peč. V primeru, da pride v peč železen predmet, pa reagira s steklom. Pri tem nastane steklo, ki je bolj tekoče in bolj agresivno. Zaradi tega dno peči bolj trpi. Po-

sebnó nevarno je, če je temperatura pri dnu tako visoka, ali pa je narava kovine takšna, da se stali. Zato se nemalokrat zgodi, da steklo prebije dno peči, kot je prikazano na skici, narejeni po propagandnem gradivu firme DI-

Tudi takšni predmeti so bili pomešani med črepinjami.

DIER. Na desni polovici skice je razviden izgled peči pred pričetkom obratovanja, na levi pa pod vplivom železnega predmeta »prevrtano« dno. Iz skice je tudi razvidno, zakaj doslej pri nas nismo imeli podobnega primera. Vidimo, da je bilo v navedenem primeru dno peči izolirano, zaradi česar je bila temperatura na dnu peči višja, zaradi tega pa je tudi hitrejša nagrizanje peči. V naši tovarni imamo zaenkrat peči z neizoliranim dnom in so primeri, ko pride železo v steklo, zaenkrat

kaznovani le s slabo barvo stekla. Cena energije pa nas sili, da pričnemo tudi pri nas z izoliranjem dna peči. Zato bo treba še bolj paziti na to, da kovinski predmeti ne bi prišli v peč.

Marsikdo bo mislil, da bi kazalo črepinje prebirati ali pa namestiti magnetne separatorje, vendar pa je to ob prostorski stiski v zmesarni in množini črepinj, ki jih je občasno uporabiti, skoraj neizvedljivo. Zato naj tudi tu velja, da je bolje ostati zdrav, kot pa zdraviti se in je treba ločevati črepinje od smeti, še zlasti od železa.

Povedati je še treba, da tudi druge nečistoče kvarno delujejo na barvo stekla. Vse gorljive snovi delujejo v obratni smeri kot soliter, torej spravljajo železo v obliko, ki močneje barva in v primeru, da jih je dosti, obarvajo steklo z rumenkastim odtenkom. Kot primer naj omenimo, da približno 150 g oglja na 100 kg stekla povzroči, da je steklo obarvano z barvo, ki jo poznamo pod imenom »šampanja«. Zato naj vozički za črepinje ob hladilnih pečeh ne služijo več za smetnjake in naj v njih ne bo več kartonske embalaže, kovine, usedline in drugih smeti.

V tem sestavku je bilo nakazano, kako velika sredstva se vsako leto vlagajo, da bi imeli steklo primerne barve, hkrati pa je tudi razvidno, kako se z nevestnostjo lahko vse vloženo uniči. Zato upam, da v bodoče takih primerov ne bo več. Zavedati se moramo, da je pravzaprav vsako delo kolektivno, zato je končen rezultat zasluga vseh. Vsak lahko z nevestnostjo ta rezultat poslabša, z dobrim delom pa doprinese k boljšim uspehom.

A. U.

*Dopisujte
v naše
glasilo!*

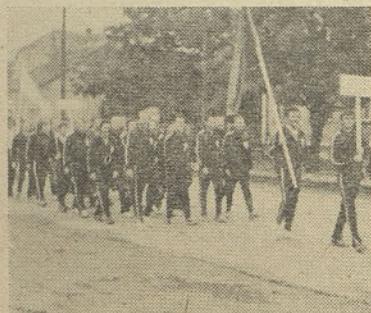
14. STEKLARSKE IGRE – PARAČIN

Igre prijateljstva, zблиževanja, radosti. Tekmovalni dosežki še vedno v ospredju. Naši skromni pravi športniki, Fer play v Hrastnik.

Paračin, to majhno srbsko mesto, dobrih 150 km južno od Beograda, katerega nastanek zasledimo že okrog leta 1375, je bil prijazen in nadvse gostoljuben organizator 14. športnih iger proizvajalcev stekla Jugoslavije ali kot popularno imenujemo to tekmovanje — Steklarijada.

Mestece leži v lepi, mirni in bogati Moravski dolini. Bajje je na mestu današnjega Paračina stalo nekoč rimsko naselje Sarmates, ki pa je doživelo usodo premnogih naselij tistega časa. Ropano in izkoriščano od Hunov in Barbarov, je ostalo povsem opustošeno, tako, da se o njegovem pravem pomenu za tiste čase bore malo ve.

Pravi razvoj je Paračin doživel po svoji osvoboditvi 13. oktobra 1944. leta. Danes je to pomembno industrijsko središče, ki je samo v preteklem letu imelo realizacijo v višini 308 starih milijard, od katere je znašal čisti dohodek v višini nekaj nad 5 starih milijard.

Naši na ulicah Paračina, v ospredju Rancier in Pokrajac.

Mesto ima danes 24.000 prebivalcev in zaposluje okrog 13.000 delavcev. Glavne OZD so: srbska tovarna stekla, gradbeno podjetje 13. oktober, podjetje Budućnost, tekstilni kombinat Branko Krsmanović, tovarna tekstilnih strojev Proleter, grafično založniško in izdajateljsko podjetje Vuk Karadžić itd.

Največja OZD je steklarna, katera zaposluje okrog 3350 delavcev in katere proizvodnja temelji na trgovskih in embalažnih artiklih. Tovarna je bila ustanovljena leta 1907 in slavi letos svojo 70. obletnico. V začetku svojega delovanja na istem mestu kot stoji danes, je bila v tovarni le 1 lončena peč. Proizvodnja je bila izključno ročna, njen obseg pa nadvse majhen. Normalne pogoje za delo in razvoj je tovarna dobila šele z osvoboditvijo mesta in uvedbo delavskega samoupravljanja. 27. januarja 1950 je bil namreč v tovarni izvoljen prvi poskusni delavski svet, ki je še isto leto (14. 9.) prevzel tovarno v upravljanje.

V sklopu prireditve, posvečenih 70. obletnici tovarne, Titovih in naših jubilejev, so se samoupravni organi podjetja odločili, da po letih 1967 in 1972 tretjič prevzamejo organizacijo športnih iger proizvajalcev stekla — Steklarijada.

Letošnjih že 14. iger se je udeležilo preko 800 športnikov in športnic iz 30 delovnih organizacij. Istočasno je potekal tudi 7. pogovor strokovnjakov za okrog-

Spominski posnetek visokih gostov skupščine občine Paračin, 2. z desne predsednik skupščine.

lo mizo ter 3. tekmovanje iz praktičnega dela. Naše zastopstvo na teh igrah je bilo čeprav številčno zelo skromno, zelo aktivno in nadvse delovno. Naši športniki so tekmovali v štirih športnih panogah, malem nogometu, streljanju, kegljanju in športnem ribolovu. Sodelovali so v tekmovanju v znanju praktičnega dela. Poleg tega pa so naši predstavniki bili zelo aktivni kot člani raznih komisij v sklopu organizacije iger. Tako sta ing. Guzaj Jože in Vidović Franc aktivno sodelovala v pogovorih za okroglo mizo in bila nadvse delovna kot člana organizacijskega komiteja 14. steklarijade. Skromnost mi ne dovoljuje govoriti o svojem delu, čeprav sem kot član komisije za šport 14. steklarijade, komisije za turnir v malem nogometu, vodja nogometašev in še kaj imel opravkov več kot dovolj.

Športni dosežki naših predstavnikov na igrah so bili več kot uspešni. Eno drugo, eno tretje, četrto, peto ter dve šesti mesti sta bilanca naših nastopov. Bolj vzpodbudno kot same uvrstitve pa je bil športni in borbeni elan naših predstavnikov. Za njihovo obnašanje tako na športnih prizoriščih kot zunaj zaslužijo naši športniki najvišje priznanje. Zlasti nas je impresionirala njihova borbenost.

Strelci vedno med najboljšimi. Z leve proti desni stojijo: Vidmar, Brglez, Grohar; čepijo: Verač, Lišec, Tutnar.

STRELJANJE

Naši strelci v sestavi Tutnar Samo, Verač Anton, Brglez Vinčo, Vidmar Vili in Lišec Danilo so nastopili v obeh konkurencah. Več uspeha so imeli v streljanju z zračno puško, kjer so potrdili uspehe iz prejšnjih steklariad. Tretje mesto s 661 doseženimi krogi za ekipama Zaječarja in Pančeva je pravi odraz naših skromnih fantov. Pri tem pa je treba omeniti, da je bilo tekmovanje precej zahtevno in zlasti psihično zelo naporno. Kljub temu, da niso dosegli svojih najboljših rezultatov pa so tretje mesto osvojili prepričljivo.

V streljanju z MK puško so naši osvojili četrto mesto. Prvi so bili strelci Zaječarja z 913 krogi, drugi Pančevo 870, tretje mesto je pripadlo domačinom z 869 krogi, medtem ko so naši dosegli 857 krogov. Dodati je treba, da so ostale ekipe precej zaostajale, tako da niso bile sposobne poseči v boj za višje uvrstitve.

Tekmovanje v streljanju z MK puško — trojni položaj je prineslo precej hude krvi, zlasti, kar se tiče dvoboja za drugo mesto. V senci teh prerekanj so naši ostali praznih rok glede medalje, pa čeprav so za drugouvrščenimi strelci iz Paračina zaostali le za borih 13 krogov. Kakorkoli že, Tutnerju, Veraču, Brglezu, Vidmarju, Lišcu in vodji Groharju je treba dati vsa priznanja in jim za uspešen nastop čestitati.

Medalje in priznanja strelcem za osvojeno 3. mesto v streljanju z zračno puško je prejel tov. Verač.

ŠPORTNI RIBOLOV

Za tekmovanje v ribolovu se je organizatorjem prijavilo 13 ekip. Našo ekipo so sestavljali Štihar Robert I, Seničar Erih in Maurer Oskar. Tekmovanje je precej razburilo duhove. Začelo se je že s precejšnjo zamudo. Nekateri med njimi, tudi naši, so na prihod avtobusa, ki naj bi jih odvedel na prizorišče tekmovanja, čakali kar po več ur. Tako se je tekmovanje pričelo ob 9. uri namesto ob 5. uri zjutraj. V takih pogojih so bili daleč najuspešnejša ekipa ribičev lutos-tlos iz Zagreba, medtem ko so naši z 810 točkami osvojili solidno 6. mesto. Lov se je odvijal na jezeru, kar našim ni popolnoma ustrezalo.

KEGLJANJE

Le še dva meta je imel na voljo tekmovalac iz Pule, naši pa so imeli zlato medaljo takorekoč že v rokah. No Pulčan je uspel. Najprej je težavno kombinacijo lepo zadel in nato v polno prehi-

tel naše. Rezultat: Pula 552, Hrastnik 548. Puljani so tako potrdili lanskoleten naslov, naši pa so z Mariborčani zamenjali mesta. Pri tem je treba povedati, da so bili Mariborčani letos precej slabši, tako da z manj kot 500 podrtimi keglji niso mogli poseči v

Medalje kegljačev je sprejel njihov kapetan Čakić Ljubo.

boj za prvo mesto. Čakiću, Koritniku, Prahu in Gnjidiču, Pokrajcu, Rancierju in Peršiču so več kot zaslužno pripadle srebrne medalje. Naj še omenimo, da je mladi Prah Jože z 106 keglji bil drugi najboljši posameznik. Tekmovalni pogoji so bili slabi. Enostravno kegljišče v domu JLA v Čupriji je dokaj ozko. Avtomat pa so postavljavčeve roke.

MALI NOGOMET

Okrog ekipe naših nogometašev je bilo pred odhodom precej nepotrebnih diskusij. Bilo je neumestnih pripomb. Posamezniki so šli celo tako daleč, da so uporabljali celo žaljivke. No, naši nogometaši, čeprav močno okrnjeni, so na najboljši način demantirali vse te zlonamerneže in z igro dokazali, da so zaslužili nastop na steklarijadi.

Nogometaši so dosegli svoj največji uspeh. Stojijo z leve proti desni: Hauptman, Rižnar, Džanković, Kapelar, Puflar; čepijo: Skender, Orožen, Stoklasa, Cvelbar.

14. STEKLARSKÉ IGRE – PARAČIN

Bili so med vsemi našimi ekipami največ angažirani. Odigrali so kar 5 tekem ter tri zmagali, eno odigrali neodločeno in izgubili z domačini ter med 21 ekipami zasedli odlično 5. mesto.

Rezultati — predtekmovanje

Hrastnik : Sarajevo 4:1
Hrastnik : Slavonski Brod 1:1

Četrfinale

Paračin : Hrastnik 2:1

Uvrstitev od 5. do 8. mesta

Hrastnik : Zemun 9:0
Hrastnik : Samobor 3:0

Naši ekipi je vstop v polfinale preprečil izredno slab in pristranski sodnik tekme Paračin : Hrastnik. Najprej je domačinom dovolil, da so izenačili iz napada, ko je žoga že končala izven igrišča, pa jo je domači napadalec vseeno vrnil pred naš gol. No, to še ni bilo dovolj. Tudi na to žogo je naš branilec odločno krenil, vendar je bil na nepravilen način oviran, sodnik pa je vse to lepo gledal, kar so domačini izkoristili ter potisnili žogo v mrežo. Ko je že kazalo, da se bo srečanje končalo neodločeno, je sodnik grob prekršek nad našim vratarjem okvalificiral kot enajstmetrovko, iz katere so domačini dosegli zmagoviti zadetek. Nič ni pomagalo negodovanje objektivne publike ter vseh ostalih. Domačini so zmagali in se uvrstili v polfinale. Našim je ostala tolažba zmagovalca in odkrita naklonjenost vseh ostalih udeležencev nogometnega turnirja. V preostalih dveh srečanjih so naši prepričljivo zmagali ter zasluzeno osvojili peto mesto.

Dobra igra našega vodstva pa ni ostala neopažena med strokovnjaki za sestavo reprezentance votlega stekla, ki je bo zaključku premagala reprezentanco proizvajalcev ravnega stekla z 2:1. V reprezentanci »votljašev« so od naših nastopili: Skender, Džanković, Rižnar, Orožen in Puflar. Odlično priznanje pa so dobili naši nogometiški s proglasitvijo našega vratarja Skenderja za najboljšega igralca nogometnega turnirja 14. steklariade.

Ekipo naših nogometišev so sestavljali: Skender, Puflar, Rižnar, Orožen, Stoklasa, Džanković, Cvelbar, Kapelar in Hauptman. Največ zadetkov je dosegel Cvelbar 7, sledijo pa mu Džanković 5, Stoklasa 3, Rižnar 2 in Kapelar 1.

FER PLAY — NAŠIM!

Prvič odkar nastopamo na steklariadi, teh nastopov pa je bilo doslej osem, smo bili deležni najvišjega priznanja, katerega podeljuje Komite iger na predlog tekmovalne komisije. Trofeja za najbolj športno in disciplinirano obnašanje celotne ekipe tako na športnih prizoriščih kot izven njih je tokrat več kot zaslužno z enoglasno odločitvijo pripadel našim športnikom. Prepričani smo, da je naslov prišel v prave roke. Ves čas trajanja steklariade ni prišel na naš naslov niti najmanjši ugovor s strani organizatorjev kot ostalih udeležencev. Zato je spontan aplavz ob razglasitvi dobitnika fer play trofeje na zaključni slo-

vesnosti ob priložnosti podelitve priznanj in medalj najboljšim, najlepši dokaz, da je trofeja prišla v prave roke, postala last res resničnih športnikov, katerim ni važen uspeh za vsako ceno, temveč so jim Titova načela, ki so obenem tudi načela steklarskih iger, glavno in edino vodilo pri njihovem nastopu. Zato smo tega priznanja še toliko bolj veseli in nanj ponosni. Z njim smo prispevali droben delež v mozaik želja, ki jih izrekamo našemu dragemu maršalu ob njegovem 85. rojstnem dnevu in 40-letnici prihoda na čelo KPJ.

ORGANIZACIJA

Če ocenjujemo delež organizatorja pri izvedbi te športne in ne samo športne manifestacije, potem nikakor ne moremo mimo izrečenega priznanja za njihov trud. Prepričani smo, da so storili vse, kar je bilo v njihovi moči. Zlasti mi jim damo lahko vse priznanje in zahvalo glede samega prenočevanja in prehrane. Naši športniki so prenočevali v izredno lepem domu »Mladi rudar« v Čupriji. Sobe so bile štiriposteljne, lepo opremljene ter izredno čiste. Tu-

di osebje doma je bilo nadvse prijazno in dostopno. Sami prevozi iz Paračina do Čuprije in nazaj so bili z manjšimi izjemami zelo dobro urejeni. Glede prehrane smo prepričani, da nihče ne more imeti niti najmanjše pripombe. Hrane je bilo dovolj, pa tudi zelo okusno je bila pripravljena. Skratka s teh stališč so organizatorji deležni vseh priznanj. Druga stvar so tekmovalci v posameznih športnih panogah. Vendar je treba poudariti, da dostikrat v vsa ta dogajanja domači organizatorji niti niso imeli pravega vpogleda. Vsa tekmovalca so vodile ekipe, izvoljene s strani komiteja. V teh komisijah je bilo bore malo domačinov. Edino, kar lahko zamerimo organizatorjem pa je sod-

Veselo razpoloženi pred zaključkom iger, nasvidenje v Zemunu.

Tekst in foto J. Premec

OB ROB STEKLARIJADI

Je že tako, toda nobeno večje tekmovalce ne mine brez dobronamernih zbadanj in šal. Takšnih »dvojbojev« je več. Najbolj vnet pa je potekal prav med našimi kegljači in ribiči. Tema zbadanj: ribice! Prvi so jih želeli imeti čim manj, drugi pa čim več. Kegljaci so imeli več uspeha. Eden izmed njih je to prekomental takole: »Kako neki naj se srbska riba ujame na slovenskega črva!«

Na igrah ni manjkalo nešportnih posegov. Med tistimi, ki so si želeli prislužiti odličja na neprimeren način, so prednjačili zlasti domačini. Začeli so s kegljanjem. Po treningu pulske ekipe si je njihovo moštvo na tekmovalcu zapisalo kar povprečen rezultat Puljanov (498). Bili so prepričani, da bo tak dosežek dovolj vsaj za bronasto odličje. Ušteli so se; bil je dovolj le za — diskvalifikacijo.

Enaka usoda je doletela tudi ekipo domačih ribičev. Čeprav nikomur izmed tekmovalcev v času tekmovalca ni uspelo uloviti niti enega krapa, so se domačini na tekmovalcu pojavili kar z dvema. Kar je preveč, je preveč!

Največ razburjenja in hude krvi je bilo na nogometnem turnirju. Cilj ni bila vedno le žoga. Poleg nog nasprotnikov so jo najbolj izkupili sodniki. Zaradi takšne vročernosti je bilo polfinalno srečanje med Zaječarom in Pančevom že po dobrih 8 minutah končano; nekaj bušk in 3:0 v korist Zaječarcev.

Ob izredno visokih dnevnih temperaturah je bila potreba po tekočini še kako velika. Gostinci so si s pridom meli roke. Pivo in pa »Ljuta« sta bila glavni potrošnikov artikel.

Nekaj več težav je bilo z imeni vseh teh »ljutih« (žganih) pišč. Tako je nekdo izmed naših tekmovalcev v želji, da dobi kozarček kljekovače, naročil natakarcici kar — pljeskavico.

Naše tekmovalce je na tej steklarijadi krasila poleg izredne discipline tudi izredna borbenost in požrtvovalnost. Prednjačili so zlasti nogometiški. Tako je vratar Skender branil zadnji dve srečanju s počeno kostjo na palcu leve roke. Igralec Orožen (Biba) pa je le eno uro pred srečanjem uspešno preстал operacijo tura na stegnu desne noge. V igri sta oba povsem pozabila na poškodbi. Igrala sta, kot da bi bila povsem zdrava.

Sploh pa so bili naši nogometiški deležni največjih simpatij tako objektivnih gledalcev kot tudi ostalih udeležencev iger. Njihovi najglasnejši navijači pa so bili, poleg tekmovalcev seveda, športniki sarajevskega Dijamanta, pa čeprav so njihovo ekipo naši nogometiški premagali že v uvodnem srečanju.

Ostali udeleženci, predvsem starejši, so nas vneto spraševali, kdaj bo steklarijada pri nas. Še vedno se radi spominjajo doslej edinih iger v Sloveniji — leta 1965 v Hrastniku.

niški kader. Le-ta je zlasti v nekaterih panogah (nogomet, namizni tenis in še kje) povsem odpoval. Tako pristranskega sojenja kot je bilo na nogometnih igriščih že zlepa nismo bili priča. Odločitve sodnikov so nemalokrat spravljale v neprijeten položaj ne samo člane komisije za šport, ampak so povzročale bes in nezaupanje tudi pri samih domačinih-organizatorjih. Vse k vsemu lahko rečemo, da je splošen vtis pozitiven. Sama prireditev je tako v Paračinu kot širši okolici vzbudila precej zanimanja. Prizorišča so bila dobro obiskana. Precej zanimanja za prireditev pa so izkazali tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja mesta. Tako je sam predsednik skupščine občine dvakrat obiskal prizorišče ter se neposredno pogovarjal z udeleženci steklariade.

15. STEKLARIADA PRÍHODNJE LETO V ZEMUNU

14. steklarske igre so za nami. Nad 800 športnikov in športnic je prizorišče zapuščalo s precej različnimi vtisi. Vsi pa so si bili edini v želji, da se ponovno vidijo. Priložnost se jim bo ponudila kaj kmalu. Kajti naslednje — 15. po vrsti steklarske igre bodo prihodnje leto v ZEMUNU.

Dobremu razpoloženju v ekipi naših predstavnikov na steklarijadi v Paračinu je pripomogel tudi pristen odnos med tekmovalci in vodji. Menda so bili naši predstavniki edini udeleženci steklarijade, ki so imeli v teku iger dva sestanka. Naši sosedje pravijo: »Dogovor kuču gradi.« V našem primeru — odnose.

Precej zanimanja in pozornosti je med udeleženci vzbudilo darilo Steklarne Hrastnik organizatorjem, SFS Paračin. Vaza s sliko predsednika Tita in oznakami jubilejev je bila zanimiv objekt za mnoge snemalce in fotoreporterje. Sami pa smo bili deležni številnih čestitk in priznanj.

Organizatorji steklarskih iger so bili doslej:

Leta 1964 Pančevo
Leta 1965 Hrastnik
Leta 1966 Skopje
Leta 1967 Paračin
Leta 1968 Pančevo
Leta 1969 Skopje
Leta 1970 Pančevo
Leta 1971 Pančevo
Leta 1972 Paračin
Leta 1973 Pančevo
Leta 1974 Tjentište
Leta 1975 Zaječar
Leta 1976 Novi Sad
Leta 1977 Paračin

Steklar

30 let uspešnega delovanja SD »Steklar«

Začelo se je kmalu po vojni. Tam nekje konec 1946. leta. Vojne je bilo konec. Pa kaj se ve; ne bodi ga treba; ni odveč, če obdržimo formo, znanje in malo vadimo. Pa so. Športno streljanje je bilo zanimivo in borbem komaj končane vojne tudi potrebno. Zbralo se jih je kakih dvajset. Kavzar Franc je na svojih površinah ponudil prvi prostor, bil organizator in vodja. Z orožjem pa je bilo dosti težje. Vsakič je bilo

Predstavniki OZD Steklarne Hrastnik inž. Jože Tušar je otvoril strelišče in ga izročil v nadaljnjo uporabo SD Steklar.

potrebno na okrajni vojni odsek v Trbovlje in ga ponovno vrniti. Nič zato. Postavili so si tudi zasilno lopo ter pridno vadili. Nastopali so pod imenom Jožeta Justa — padlega borca NOV. Strelci so bili vedno marljivi in skromni športniki. V družino je bilo potrebno privabiti mlade. Zanje pa je vojaška puška le malce pretežka. Zgradili so zasilno strelišče za zračno puško pri Rošu. Čas je tekkel. Skupina pa je številčno rasla. Takrat so prišli na idejo, da se preimenujejo v SD Steklar. Za upravnim poslopjem steklarne so si postavili strelišče za streljanje z MK puško, medtem ko so v dvorani samoupravnih organov našli prostor za

streljanje z zračno puško. Pa ni šlo. Preveč sestankov in veliko tekmovanj. Prostor pa samo eden. K sreči se je našla rešitev. Začasna seveda. Kegljači so dobili novo kegljišče za Savo, stare prostore pa so dali na razpolago strelcem, katerim so se pridružili še kolesarji. Stiska je bila popolna. »Toda imeli smo ključ, tako da smo imeli vsaj orožje kolikor toliko na varnem,« pravijo strelci danes. Članstvo pa je še vedno naraščalo. Bilo nas je prek 120, od tega okrog 50 tekmovalcev. Razumljivo, da je bila potreba po večjih prostorih vse bolj prisotna.

Na rednem letnem občnem zboru družine leta 1966 se je porodila ideja o izgradnji lastnega strelškega doma. Izvoljen je bil gradbeni odbor, ki se je takoj prijel dela. No, vseeno pa je preteklo kar precej časa, preden je bil postavljen temeljni kamen. Odpreti je bilo treba mnogo vrat, popisati precej strani papirja. »Dobro, da smo imeli podporo samoupravnih organov in sindikata steklarne. Drugače ne vem, kako bi šlo,« pravi danes neumorni predsednik Janez Grohar.

»Zaprosili smo za prevzem podiranja stare Hofbauerjeve hiše. Potrebovali smo namreč material. Še prej pa smo morali narediti cesto od Dirmajerja do gradbišča. Prosili smo na vse strani. K sreči smo bili v veliki večini primerov tudi uslišani,« nadaljuje Janez Grohar. Danes je dom gotov; skoraj gotov. Strelci so nanj ponosni. Kako tudi ne bi. V njegovo izgradnjo je bilo vloženih prek 18600 prostovoljnih delovnih ur. Pomagali so tudi ostali člani kolektiva. Zlasti ključavničarji, vodovodni instalaterji, pa električarji, mizarji in šoferji. Vsako pridno moč, vsake roke so prišle prav.

Uspeli so! Na dan 23. julija letos, ko so proslavljali svojo 30. obletnico delovanja, združeno s praznovanji letošnjih Titovih in partijskih jubilejev, so dom slovesno izročili svojemu namenu. Ob tej priliki niso pozabili na vse fiste, ki so na kakršenkoli način pomagali pri delovanju družine in izgradnji doma. Najzaslužnejšim so ob tej priliki podelili plakete in priznanja.

Predsednik strelske družine Steklar tov. Janez Grohar je podal kroniko 30-letnega dela steklarne družine.

Gostje in člani strelske družine med otvoritvijo strelišča.

Dom, ki je upravičeno ponos ne samo strelcem, stoji na zelo prijetnem kraju pod gozdom nad železniško postajo. Od tu je preudovit razgled na spodnji del Hrastnika, dolino Save z novim mostom. Kraj kot nalašč za sprostitve in rekreacijo. »Nismo še končali,« pravijo strelci. »Naša želja je, da naj bi iz doma napravili pravi majhni rekreacijski center. V eni izmed dveh dvoran imamo prostor za namizni tenis in pikado. Pred domom pa želimo postaviti še balinišče in viseče kegljišče.

»Smo tovarniška družina, steklarne ima nad nami patronat, zato želimo dom približati vsem, ne samo strelcem. Naša družbena ureditev, naš obrambni sistem je tak, da potrebuje slehernega zdravega človeka, sposobnega in večšega v rokovanju in uporabi orožja. Zato je naša želja, da bi od objekta imeli koristi vsi. Z njegovo izgradnjo in otvoritvijo ter predajo svojemu namenu, pa smo prispevali samo majhen drobec v mozaik uspehov, katere praznujemo letos ob jubilejih našega ljubljene maršala. Prepričani smo, da bodo gostoljubje doma koristili vsi, ter si ob uricah rekreacije in razvedrila prid-

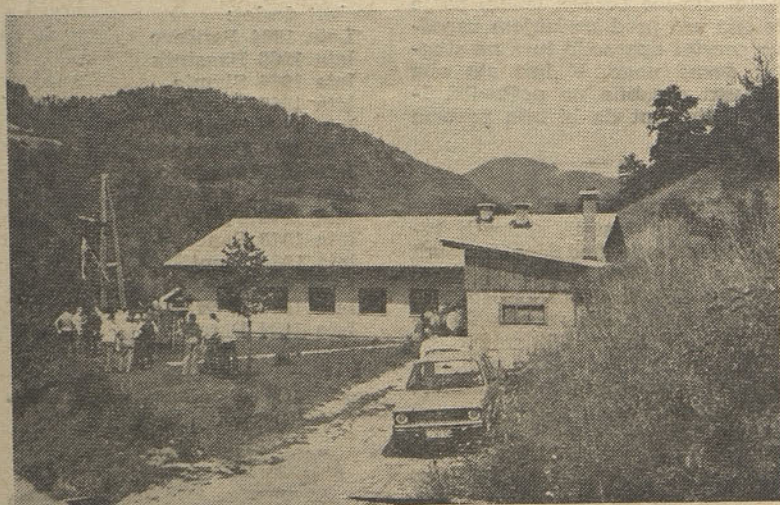
no nabrali moči ter bištrili oko. Prepričani smo, da bo tako. Kajti le v tem primeru bo investicija, čeprav res minimalna, dosegla svoj pravi družbeni smoter,« so zaključili strelci.

Gradnja prepotrebnega objekta je članstvu vzela mnogo časa. Ni pa bila ovira za redno vadbo, nastopanje in tekmovanje. Številni mladi tekmovalci so potrebovali in še potrebujejo usposobljeno strokovno pomoč. V družini so mislili na vse. Samo v zadnjem času so usposobili, strokovno seveda, 5 trenerjev, medtem ko je kar 32 njihovih članov uspešno opravilo sodniške izpite.

Danes je SD Steklar izredno močan kolektiv. V njihovem registru je vpisanih natanko 197 članov vseh starosti in obeh spolov. Težave glede kadrov praktično ne poznajo. Edini problem, ki jih še tare, so finančna sredstva. Municija je iz dneva v dan dražja, treningov pa je vse več. Kljub temu pa dosejajo zelo dobre športne rezultate. V okviru regije ne poznajo porazov. Na tradicionalnih športnih igrah gumarjev, že-

lezarjev, kovinarjev in steklarjev so že vrsto let najboljši. Tudi steklarne igre — steklarijada ne mine, ne da bi strelci osvojili katero izmed odličij. Kar trije njihovi člani pa so letos nastopili na državnem prvenstvu v streljanju z MK puško. Se bi lahko naštevati uspehe tega marljivega kolektiva. Mogoče je vzduške v družini najlepše okarakteriziral predsednik družine tov. Janez Grohar, ko je na koncu svojega govora ob praznovanju jubileja skromno dejal: »Oprostite mi, če sem kaj pozabil, koga prezrl, se mu ne zahvalil. Kaj hočete, smo slabi administratorji in dobri delavci.«

Prav radi mu verjamemo. Kako resnične so njegove besede, smo se lahko prepričali že večkrat. Zato ob njihovem jubileju slavimo skupaj s športniki, katerim je šport pri srcu v taki meri, da se z njim ukvarjajo iz golega spoznanja, da lahko koristi samo njim in družbi v celoti. Prepričani smo, da se tudi v prihodnje ne bodo spremenili. V želji, da slavijo še več uspehov, tako športnih rezultatov kot pri dvigu masovnosti članstva, jim čestitamo z njihovim športnim pozdravom — MUŠ!

Dom strelske družine Steklar pred otvoritvijo 22. julija, ko smo proslavljali dan vstaje in steklarski praznik.

KOMU NAJ SLUŽI BAZEN?

ZAKAJ TAK ODNOS?

SMO SE HRASTNIČANI ODVADILI KOPANJA?

Ni še dolgo tega, ko smo nemalokateri sestaneke namenili izgradnji bazena. Koliko hude krvi, žolčnih diskusij, nemalokrat tudi neupravičenih kritik, je bilo izrečenih. Dolga leta smo Hrastničani vzdihovali za tistim majhnim bazenom, ki je stal skrit med Puharjevim domom in potokom Brnico. Kaj vse nam je pomenil? Tudi nočnih »obiskovalcev« ni manjkalo. Toda zob časa ga je pošteno načel. Vzdrževalna dela pred vsako sezono so bila precejšnja. Higijenskim zahtevam pa je le težko kljuboval. Pa smo se odločili, da ga podremo in napravimo lepšega, sodobnejšega, pa tudi bolj funkcionalnega. Lahko trdimo, da je papirnata vojna kar predolgo trajala. Leta so tekla, z bazenom pa nič. Marsikdo danes hodi na prve zmenke, a ni imel prilike videti starega bazena. Morda malce preveč duhovita pripomba, vendar smo dejansko Hrastničani toliko let prebili brez plavalnega objekta.

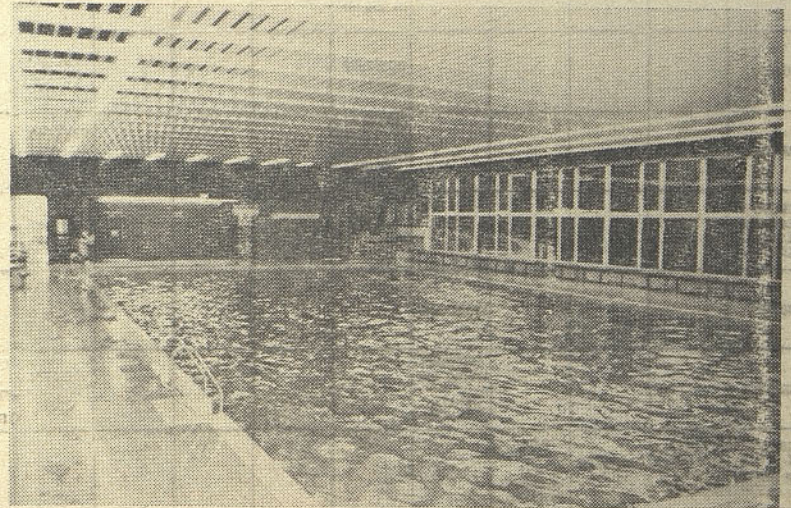
Končno smo s ponosom vstopili v novo odprt bazen na Logu. Danes, po 8 mesecih je marsikomu izmed nas tisti obisk ob otvoritvi tudi edini doslej. Zakaj? Smo se v teh dolgih letih mar povsem odvadili kopanja? Šalo ob stran. Poglejmo resnici v oči. Kako radi se pohvalimo pred drugimi, da imamo v Hrastniku lep pokrit zimski bazen. Res, lep je. Sicer ni tistih olimpijskih dimenzij, pa saj takšnega niti ne potrebujemo. Po obisku sodeč bi človek sklepal, da je še ta prevelik. Čudni smo ljudje. Kako radi hvalimo tuje in

kritiziramo svoje. Nič koliko zlonamernih besed je bilo slišati v teh 8 mesecih na račun novega objekta. Da je ironija še večja, je bilo takih besed vse preveč od tistih, ki še niso prestopili praga bazena.

Da je bazen prepotraben objekt družbenega standarda, smo znali vsi zatrjevati v vseh teh dolgih letih, ko ga ni bilo. DA je v Hrastniku prepotraben, vemo tudi danes. Kako ga bomo izkoristili, smo govorili že leta in leta. Soloobvezni mladini bo najbolj prav prišel. Pa starejši se bomo rekreirali. Oh, kako zdravo je plavanje. »Po napornem delu bomo še kako potrebni osvežitve,« smo modrovali. Kaj pa danes? Danes pa slišimo: voda je umazana, preveč klorirana, ni tega pa tega, manjka mu to in ono in še in še.

Res pa je dejansko le to, da cena v prvih mesecih ni bila ravno primerna. K sreči je upravni odbor kopališča to še pravočasno ugotovil. Da je treba resno premisliti (kot kaže so že) o možnosti izgradnje terase za sončenje v poletnih mesecih, je tudi res. Vse ostalo pa je, to lahko trdimo, zagotovo v najlepšem redu. Zal so to ugotovili gostje od drugje, ki jih je po besedah kopaliških mojstrov, vse preveč. Le mi, domačini, smo še vedno precej skeptično razpoloženi do novega kopališča. Zakaj toliko ugibanj, natolcevanj? Obiščite kopališče in se na lastne oči prepričajte ter na licu mesta ugotovite, kakšno je. Vse svoje opombe zapišite v knji-

go vtisov in pripomb, ki se nahaja pri kopaliških mojstrih. Vse dobronamerne pripombe bo znal upravni odbor kopališča še kako s pridom uporabiti pri nadaljnjem obratovanju kopališča. Prepričani smo, da bo prenekateri od tistih, ki imajo danes napačno mišljenje, svoj odnos po obisku kopališča povsem spremenil.

Takšna je notranost pokritega bazena v Hrastniku.

Zakaj je bolje, da smo zgradili bazen pokritega tipa, verjetno ni treba posebej poudarjati. Ko smo zasledovali, koliko dni je primerenih za kopanje, smo ugotovili, da je le-teh v povprečju le 45 na leto. Verjetno ni potrebno poudarjati, da je to več kot odločno premalo. Zato je bila povsem na mestu odločitev, da smo se odločili za izgradnjo bazena pokritega tipa, ki bo nudil možnost kopanja skozi vse leto. Tudi dimenzije korita 25 x 12,5 m ali 300 kvadratnih metrov plavalne površine, so povsem primerne in v skladu z našimi potrebami. Po vsem tem se lahko upravičeno sprašujemo, kaj naš občan prav-

Zato se nam zdi primerno, da ob tej priliki pozovemo starejše, da obiščejo bazen in se prepričajo o ugodnostih in zdravju primernih prednostih, ki jih objekt nudi. Urica ali dve sprostitve v vodi po napornem delu bo vsakemu izmed nas še kako prijala. Da bomo s tem krepili svoje zdravje, zlasti srce in ohranili vitko postavo, menda ni treba posebej poudarjati. Zato vas vabimo, da zahajate večkrat, predvsem pa bolj redno v kopališče. Zagotovo boste potem spremenili mišljenje in se odvadili »modrovanja«. Pa brez zamere.

J. P.

Poročilo gradbenega odbora

Delovanje strelske družine Steklar v prostorih, ki jih je imela v najemu, niso več ustrezali za uspešno delovanje družine, zato je na rednem občnem zboru leta 1966 bil sprejet sklep o gradnji lastnega doma. Ivoljen je bil gradbeni odbor, ki naj uredi vso potrebno dokumentacijo za

začetek gradnje objekta. Leta 1967 se je pričelo s pripravo zemljišča. Opraviti je bilo treba širok izkop in ravnanje terena, izkopati in razvoziti je bilo potrebno 3860 kubičnih metrov zemlje in kameinja. Na tako pridobljeni ravnini stoji danes ta objekt.

Leta 1970 smo pričeli z zidanjem doma in ga to leto tudi pokrili. Notranja in ostala dela smo pa izvršili v daljšem časovnem obdobju zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. V dom in strelski rov je bilo vgrajeno 216 kubičnih metrov betona, 2650 betonskih blokov, 2850 kg apna, 2500 kg betonskega železa, 108 kubičnih metrov lesa, 3800 zidakov. Opravljenih je bilo 18860 udarniških ur.

Pri gradnji nam je veliko pripomogla OZD Steklarna Hrastnik s tem, da nam je odstopila stari material pri rušenju svojih objektov. Steklarna nam je tudi pomagala s finančnimi sredstvi. V imenu gradbenega odbora se zahvaljujem upravi in kolektivu Steklarne Hrastnik in vsem članom strelske družine, ki so s svojim delom prispevali svoj delež, da lahko danes izročamo ta objekt svojemu namenu.

Strelski pozdrav »MUŠ«

Predsednik gradbenega odbora tov. Roman Špacapan je podal poročilo o poteku gradnje strelišča SD Steklar.

Občuten razmah knjižničarstva

Od leta 1960, ko se je združila, je dosegla hrastniška ljudska knjižnica svoje kulturno poslanstvo v pravi obliki. Še večji razvoj in razmah pa doživlja od 1972. leta naprej, ko deluje pod okriljem kulturne skupnosti. Danes imajo Hrastničani v treh podružnicah: v steklarni, na Dolu in na rudniku na voljo blizu 13 tisoč knjig. Medtem, ko delujeta podružnici na Dolu in v steklarni v še neprimernih prostorih, pa je knjižnica na rudniku dokaj lepo urejena in ima poleg izposovalnega na voljo tudi manjši bralni prostor. Nič čudnega ni, da se v takih okoliščinah tudi število rednih bralcev povečuje iz leta v leto. Medtem, ko so imeli še pred leti le 500 do 600 rednih članov, pa imajo danes v svojem seznamu že nad 1300 rednih bralcev. Največ jih je iz zgornjega Hrastnika, kar je povsem razumljivo glede na število krajanov in pa število knjig, katere ima na raz-

polago tamkajšnja podružnica.

Pretežni del rednih bralcev izhaja iz vrst šolstva, mladine. Leti posegajo največ za knjigami iz programa rednega šolskega čtiva. To pa ne pomeni, da ostaja ostala literatura nedotaknjena. Precej zanimanja kažejo tako mlajši kot starejši za določeno zvrst strokovne literature, pa po tudi tako imenovanih »bestsellerjih« je mnogo povpraševanj. Zal še vedno, vprašanje pa je doklej, ni čufti pravega zanimanja za naše sodobne klasike. V knjižnici so nam povedali, da je manje povpraševanje po tej zvrsti literature moč razumeti glede na starostni sestav rednih bralcev. Zato so povsem razumljiva prizadevanja, kako dobro knjigo spraviti v roke strejšim bralcem, katerih je trenutno le nekaj nad 20 % vseh vpisanih.

Naj omenimo, da je članarina simbolična, saj znaša za šoloob- (Nadaljevanje na 12. strani)

NAGRADNA KRIŽANKA

PRIPADNIKI NEKDANJE PLEMENITAŠKE KASTE (VOJAŠKE) NA JAPONSKEM	VRSTA VINA	TUJE, ČUDNE, NENAČVADNE STVARI	TER	LILI NOV	KRANJSKA TOVARNA ELEKTRONIKE	STAVČNO LOČILO	PRILAGO-DITEV, U-SVAJANJE	HRASTINSKA STEKLARNA	KRAJ PRI KOPRU	DESETNIK	SPLOŠNA SMER RAZVOJA	HRASTINSKA STEKLARNA	ČISTO ZNANSTVENO SPOZNAVANJE	VRSTA ŽITARICE	NEKDANJA FRANCOŠKA TERORIST. ORGANIZACIJA	RUDAR	MESTO V DRŽAVI OHIO	NEMŠKI PISATELJ (WILHELM)
VIRUSNA BOLEZEN PSOV								URADNI SPIS				TRIOGELNA KIRURSKA IGLA						
DAŽAVA V JUŽNEM DELU ZDA								PREBIVALKA ŠKANZ DINAVSKE DRŽAVE										
MAŠČOBA				TEKOČINA V SRCU IN ŽILAH				NAZIRANJE, PREPRAČANJE						ABRAHAMOVA ŽENA				
USOJ				ROMULOV BRAT				PRODAJALEC APNA					MERSKA ENOTA ZA STOPNJO DUŠENOSTI	FANTE ROMAN CHATEAU BRIANDA				
PAVONE				GORSKE REŠEVAL. SANI POMOČNI POJAV LASTNOSTI DALJNJIH PREDNIKOV				DRUŽINA								NEON		
MESTO V ROMUNJI BLIZU JUŽ. GOSL. MEJE					ŽRTVENIK			MESTO OB OHOTSKEM MORJU			RIMSKI PESNIK	NEZNANO HIMALAJSKO BITJE					GORATA POKRAJINA V SAUDOVJI ARABIJI	OKLOPNO VOJAŠKO VOZILO
ODMEV			FABRIKANT									STROJ, PRIPRAVA ZAPORA						
KRAVICA			REDKEJŠE MOŠKO IME					REKA V DALMACIJI	DREVESNA SKORJA				LETALSKI PROPELER					
			DANIEL FRENCH					REKA V SIBIRIJI				RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI						
HRASTINSKA STEKLARNA	SLOVITA SLIKARSKA ZBIRKA V MADRIDU	OBOROŽEN TAT	PAR BIVŠI UGANDSKI POLITIK						RASLINSTVO								VEŽNIK	
									SUNDSKA PALMA								PRVOTNI PREBIVALCI NOVE ZEELANDIJE	
DOBIČEK						MESTO V NDR (STEKLO)				OTO PESTNER				REKA SKOZI MÜNCHEN	NEBESNI POJAV			
										ANTON JANSKA				STRAN NEBA				
SLOVENSKI PESNIK (IVAN)				ZVEZA SINDIKATOV			DUŠEVNI MIR										RDEČA POLJSKA CVETICA	NAZIV
				TOK, TULEC			TURKU (FINSKA)											
LEKARNA							DUHOVNA PREDSTAVA					FINSKA						
							RADO MURNIK						IVO ANDRIČ					
TOČNA OZNAČBA ČASA, 16. 8. 1977						LJUBLJANSKO LETALIŠČE					GRAFIČNI PRIKAZ DVEH ALI VEČ VELIČIN							
KRALJ PTIC					SESTAVIL: KARLI DREMEL	VEČJI KOS POHISTVA					OREL IZ GERMANSKE MITOLOGIE				EISENHOWER			

Občuten razmah knjižničarstva

(Nadaljevanje z 11. strani)

vezno mladino 15 in za starejše 30 dinarjev na leto. Za ta denar pa si lahko bralec izposodi neomejeno število knjig. Edina obveznost je ta, da izposojevalec vrne knjigo v 14 dneh.

Zanimiv in praktičen je način, kako pridobivajo nove člane iz vrst šoloobvezne mladine. V knjižnici na rudniku prirejajo redno razstavo knjig za posamezne razrede. Ob takšnih prilikah knjižničarka prebere posamezna poglavja ali pa odlomke iz knjig določenih avtorjev. Takšen način predstavljanja knjig in pisateljev se je izkazal kot zelo primeren, saj po vsaki takšni predstavitvi število rednih članov knjižnice narašča.

Knjižnica danes praktično nima materialnih in finančnih skrbi. Medtem ko so še pred leti lahko letno nabavili 60—70 izvodov knjig, pa se je to število v zadnjih dveh letih kar za 10-krat povečalo. Tako je knjižnica samo v preteklem letu postala bogatejša za ca. 800 izvodov knjig.

Ob vseh teh kazalnikih, ki so v primeru stanja, kakršno je vla-

dalo pred leti, še kako razveseljuje, pa ostaja še vedno osrednja naloga, kako dobro kvalitetno knjigo položiti v roke bralcu, delavcu, da bo le-ta dosegla obojestranski namen, in postala v pravem smislu besede človekova vsakodnevna spremljevalka in prijateljica.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi drage mame, stare mame, prababice in sestri

JOŽEFE PEČNIK

se iskreno zahvaljujemo sosedom Nadi Stoklasa in Johanu ter Zofiji Vidmar, ki so nam v prvih trenutkih nesebično pomagali. Zahvaljujemo se še posebej dr. Škrabar — Prahovi za lajšanje bolečin in vsjo pomoč; godbi in pevskeemu zboru DPD Svoboda II, govorniku, ki je tako lepo orisal lik pokojnice, vsem darovalcem rož in vencev, še posebej se zahvaljujemo bivšim sosedom za prekrasen venec ter vsem, ki so drago mamu v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti.

Zalujoči

hčerka Milena, vnukinja Lea, Zdenka, Joži, Milena in Kati z družinami ter brat Riko z družino

Med reševalce s pravilnim rešitvami bomo z žrebom razdelili 7 nagrad:

1. nagrada 50 din
2. nagrada 30 din
- 3.—7. nagrada po 20 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo STEKLARJA, STEKLARNA HRASTNIK. Pri žrebanju bomo upošte-

vali vse pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do torka 23. avgusta.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno v STEKLARJU z dne 15. 7. smo prejeli 42 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada 50 din: Rižner Ferdinand
2. nagrada 30 din: Dvornik Marica
3. do 7. nagrado 20 din: Restar Ivan, upok., Stepišnik Nande, Vodišek Terezija, Jazbinšek Danilo, vojak, Kosm Jasna.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: krokar, Ebert, Hg, protokol, rezervoar, azbest, amor, dirkač, snop, stotnik, Vuga, Tatarka, Lenin, oer, čar, Jaušovec, L. V., prsk, kanuist, žepar, Anti, etos, torta, Ast, Vavpotič, Narev, K. R., akontacija, ena, Atik, Ir, atom, trstika, sarkom, Eneida, Tozon, roj, barvarna, pedant, kna, Ika, Saar, Špana.

(D. K.)